

Jaarverslag 2024

Inhoudsopgave

Colofon:

Vormgeving:
G2K Brand Design Agency,
Groningen/Amsterdam

Fotografie:
Nick Hannes, met uitzondering van
pag 18: Kees van de Veen
pag 22: D. Paul (l) en Henk Veenstra (r)
pag 25 (onder): Marleen Annema
pag 26, 28: Reyer Boxem

Interviews:
Nienke Beintema, Kirsten Otten,
Charlotte Vlek

Dit verslag is gecontroleerd door
Miedema Accountants te Sneek.
De controleverklaring is op te vragen
via info@uef.nl

Contact:

Bezoekadres:
Oude Kijk in 't Jatstraat 41
9712 EC Groningen

Postadres:
Postbus 72
9700 AB Groningen

T: (+31) 050 363 7595
E: info@uef.nl

www.uef.nl

1	Bestuursverslag 2024	4	2	Financieel verslag 2024	42
1.1	Samenwerking tussen verschillende disciplines, Stef Kranendijk	6	2.1	Kengetallen	44
1.2	Over het UEF en de RUG	8	2.2	Balans per 31 december 2024	45
1.3	Het UEF 2024 in vogelvlucht	10	2.3	Staat van baten en lasten over 2024	46
1.4	Ontwikkelingen	12	2.4	Kasstroomoverzicht over 2024	47
1.5	Toekenningen	14	2.5	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	48
1.6	Inspiratie uit de natuur, Marleen Kamperman	18	2.6	Toelichting op de balans per 31 december 2024	50
1.7	De chips van de toekomst, Beatriz Noheda en Tamalika Banerjee	22	2.7	Toelichting op de staat van baten en lasten over 2024	54
1.8	Stem geven aan de ontheemden in Nigeria, Judith Ndakraku Obiekwe	26	2.8	Overige toelichtingen	56
1.9	Betrokkenheid burger onmisbaar voor energietransitie, Adrien Chanteloup	28			
1.10	Financieel beleid en financiële resultaten	30			
1.11	Bestuur, commissies en team	34			
1.12	Dankwoord	38			

Bijlagen

1	Overzicht Bestemmingsreserves en –fondsen	57
2	Baten en lasten UEF	58

1

Bestuursverslag 2024

1.1

Samenwerking tussen verschillende disciplines

Om een gezicht te herkennen heeft een computer zo'n 20.000 Watt nodig, een mens slechts 20 Watt! Zo legt onderzoekster Beatriz Noheda uit in een interview in dit jaarverslag. Dat hoge energieverbruik is een probleem. Computertechnologie krijgt een steeds grotere rol in onze samenleving, maar eigenlijk is veel van de huidige technologie helemaal niet geschikt voor al die nieuwe toepassingen. Het gevolg is dat computers niet alleen tegen grenzen aanlopen maar ook veel te veel energie gebruiken.

Daarom is het Groningse onderzoeksinstituut CogniGron, waar Noheda directeur van is, zo belangrijk. Daar wordt onderzoek gedaan naar andere, nieuwe computertechnologie. Gebaseerd op het brein en dus misschien wel 1000 keer energiezuiniger.

CogniGron kon enkele jaren geleden worden opgericht dankzij het Ubbo Emmius Fonds. Doordat wij over meerdere jaren een substantieel bedrag beschikbaar stelden, konden toponderzoekers vanuit allerlei disciplines worden aangetrokken om samen te werken aan vernieuwend onderzoek. Die samenwerking tussen verschillende wetenschappelijke disciplines, maar ook met de buitenwereld, is essentieel. De som van kennis die het oplevert blijkt veel meer dan de delen.

Daarom heeft ons fonds in 2024 niet alleen steun toegezegd aan een vervolgtraject van CogniGron, maar ook aan HTRIC, een onderzoekscuster dat op een soortgelijke manier uiteenlopende kennis op het gebied van gezondheidszorg bij elkaar brengt. Binnen HTRIC werkt met name de Faculty of Science and Engineering (FSE) intensief samen met de Faculteit Medische Wetenschappen en het Universitair Medisch Centrum Groningen (UMCG) om tot innovatieve, veelbelovende geneeswijzen te komen.

Een mooi voorbeeld van zo'n samenwerking is ook het Feringa-project dat het UEF financiert en waarbij onder andere door het UMCG medicijnen worden ontwikkeld die alleen werken op een bepaalde plek in het lichaam als die plek wordt belicht met een speciaal soort licht, ontwikkeld door FSE.

Samen met het M20 Promotieprogramma dat interdisciplinair onderzoek aan de universiteit stimuleert, hebben we zo vier grote, meerjarige projecten lopen die allemaal op hun eigen manier substantiële bijdragen kunnen leveren aan de vraagstukken waar onze samenleving voor staat. Gebaseerd op samenwerking tussen verschillende disciplines.

Projecten die waarschijnlijk zonder onze steun veel minder tot bloei zouden kunnen komen. Want binnen de reguliere wetenschapsfinanciering is vaak weinig ruimte om potentiële nieuwe richtingen te verkennen die voortkomen uit een onderzoek. Vooral als dat onderzoek interdisciplinair is. Een fonds als UEF biedt onderzoekers de mogelijkheid om wel dergelijke veelbelovende paden in te slaan.

2024 is mijn laatste jaar als voorzitter van het UEF. De afgelopen jaren zijn we als fonds enorm gegroeid en geprofessionaliseerd. Ik ben er trots op dat we nu vier van dergelijke grootschalige, maatschappelijk relevante projecten mogelijk hebben gemaakt. Naast de tientallen andere onderzoekers en studenten die we steunen. Het mooiste van het bestuurslid zijn was misschien wel de inspirerende gesprekken met de onderzoekers. Bevlogen, vol ideeën en idealen, hoopvol, zoals met Beatriz Noheda.

Mede namens het UEF wil ik iedereen bedanken voor de betrokkenheid en uitstekende samenwerking in 2024 en al die voorgaande jaren.

Stef Kranendijk
Voorzitter Ubbo Emmius Fonds

Stef Kranendijk
Voorzitter Ubbo
Emmius Fonds

1.2

Algemeen

Over het Ubbo Emmius Fonds

Het Ubbo Emmius Fonds, voluit 'Stichting Ubbo Emmius Fonds, de Groningen University Foundation' (RSIN 816046591), steunt vooruitstrevend onderzoek en onderwijs aan de Rijksuniversiteit Groningen. Want, wetenschap verandert de wereld. Door fundamentele vragen te stellen over bijvoorbeeld gezondheid, duurzaamheid, energie of cultuur vinden we oplossingen voor de vraagstukken waar onze wereld voor staat. Ons fonds is een onafhankelijke stichting met een onbezoldigd bestuur dat bestaat uit RUG-alumni en de voorzitter van het College van Bestuur van de Rijksuniversiteit Groningen. We onderschrijven de beginselen zoals vastgelegd in de CBF-code voor Goed Bestuur en voeren onze werkzaamheden uit zonder winstoogmerk.

Het UEF is een hybride universiteitsfonds: we zijn een actief fondsenwervende stichting met een eigen vermogen dat we beleggen voor een optimaal rendement. Voor het vermogensbeheer laat het UEF Bestuur zich adviseren door een onafhankelijke beleggingsadviescommissie. Voor het besteden van het beleggingsrendement laat het UEF Bestuur zich adviseren door een onafhankelijke bestedingscommissie. Het team van het UEF maakt de ambities en impact van onze bestedingen zichtbaar voor het alumninetwerk en het grote publiek. Zo vervullen we onze maatschappelijke doelstelling als ANBI-stichting en enthousiasmeren we alumni en andere particulieren om aan het UEF te schenken.

Ons fonds is vernoemd naar de eerste rector van de Rijksuniversiteit Groningen: Ubbo Emmius (1547-1625).

Over de Rijksuniversiteit Groningen

De Rijksuniversiteit Groningen is een internationaal georiënteerde universiteit, verankerd in Noord-Nederland, met een rijke academische traditie. Sinds haar oprichting in 1614 heeft de RUG grote academici voortgebracht, zoals de eerste vrouwelijke student in Nederland, de eerste Nederlandse ruimtevaarder, de eerste president van de Europese Centrale Bank en meerdere Nobelprijswinnaars. De RUG hoort bij de mondiale top van universiteiten met een top 100-klassering in onder andere de ARWU Shanghai Ranking en de THE World University Rankings. Het is een brede universiteit met onderzoek en onderwijs in alfa, bèta, gamma en medische wetenschappen. Dat biedt de mogelijkheid om interdisciplinair te werken en vraagstukken vanuit verschillende kennisgebieden in samenhang te benaderen. De RUG is nauw verbonden met het Universitair Medisch Centrum Groningen.

1.3

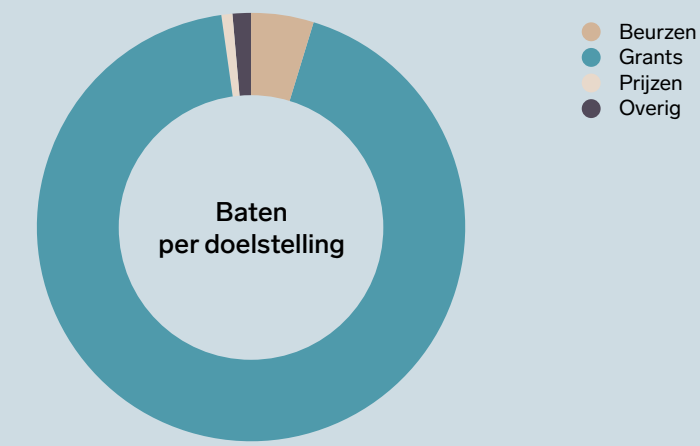
Het UEF 2024 in vogelvlucht

2024*	2023
30.469.474	3.901.207

Dit waren onze bestedingen per doelstelling: *

Thema	Bestedingen	Percentage
Beurzen	€ 148.219	0,5%
Grants	€ 30.293.433	99,4%
Prijzen	€ 17.500	0,1%
Overig	€ 10.322	0,0%
Totaal	€ 30.469.474	100%

Dit waren onze baten per doelstelling:

Thema	Baten	Percentage
Beurzen	€ 99.992	4,8%
Grants	€ 1.277.733	90,8%
Prijzen	€ 12.500	0,9%
Overig	€ 16.396	1,2%
Totaal	€ 1.406.621	100%

* De bestedingen van bijna 30,5 miljoen euro waren zo hoog in 2024, omdat dit het jaar is waarin we na de eerste 30 miljoen euro nog eens 8.5 miljoen Euro gecommitteerd hebben aan CogniGron en 18.4 miljoen euro aan HTRIC. Echter deze in 2024 gecommitteerde gelden zullen over een periode van de komende 5 jaar daadwerkelijk uitgekeerd worden.

Onze doelstelling:

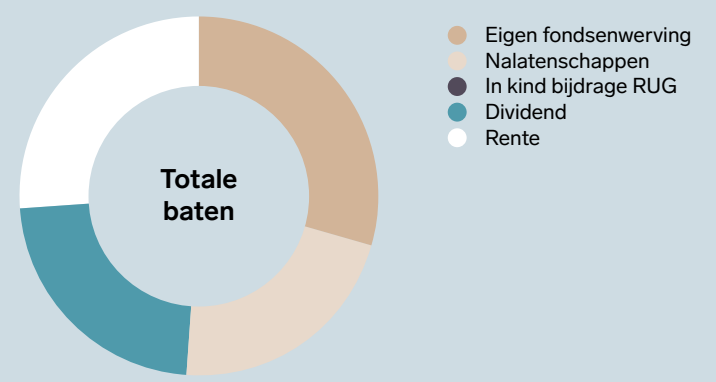
De bevordering van het onderwijs en het onderzoek aan de Rijksuniversiteit Groningen en alles wat daarmee in de ruimste zin verband houdt.

Onze missie:

Dankzij de onderzoeks- en onderwijsprojecten die gesteund worden door het Ubbo Emmius Fonds, kunnen antwoorden gezocht worden op vragen die, wereldwijd, spelen in onze maatschappij. Want wetenschap is de basis voor vooruitgang.

Dit waren onze totale baten (incl. financiële baten) in 2024:

Totale baten		
Eigen fondsenwerving	€ 808.434	29,5%
Nalatenschappen	€ 598.187	21,8%
In kind bijdrage RUG	€ 0	0%
Dividend	€ 621.471	22,6%
Rente	€ 716.691	26,1%
Totaal	€ 2.744.783	100%

Dit was het karakter van onze totale baten:

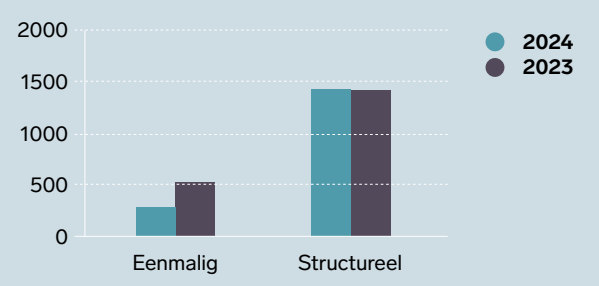
Eenmalig	€ 2.603.984
Structureel	€ 140.799
Totaal	€ 2.744.783

Dit was de herkomst van onze totale baten:

Non-profit	€ 667.635
Particulieren	€ 1.360.457
Profit	€ 716.691
Totaal	€ 2.744.783

Zo gaven onze donateurs:

Aantal donaties	2024	2023
Eenmalig	281	545
Structureel	1.461	1.450
Totaal	1.742	1.995

1.4

Ontwikkelingen

Nog meer dan in eerdere jaren ligt de focus van het Ubbo Emmius Fonds op het stimuleren van onderzoek en onderwijs dat grensverleggend is en waarin samenwerking centraal staat. Samenwerking tussen onderzoekers uit verschillende wetenschappelijke disciplines, maar ook samenwerking met partijen buiten de universiteit, zoals andere kennisinstellingen, overheid en bedrijfsleven. Een dergelijke synergie helpt niet alleen om baanbrekende kennis te ontwikkelen maar ook om die kennis praktisch toe te passen in de samenleving. Daarmee sluit ons fonds ook aan bij de missie van de Rijksuniversiteit Groningen.

Bestedingen

CogniGron, was in 2019 het eerste grote project dat we vanuit die samenwerkingsgedachte hebben gefinancierd. Bij het onderzoeksinstituut wordt gewerkt aan volledig nieuwe, energiezuinige computertechnologieën. In 2022 volgde het meerjarige M20 promotietraject waarin we jaarlijks tien grants geven aan promovendi van de RUG-schools.

In 2024 hebben we twee nieuwe, grote toezeggingen gedaan waarin samenwerking ook centraal staat. Het gaat om HTRIC, een onderzoekscluster rond de medische zorg van de toekomst en een vervolgfase van CogniGron. Op pagina 15 lichten we beide projecten verder toe.

Ook relatief kleinere en andersoortige projecten blijven we ondersteunen. Bijvoorbeeld met het nieuw opgerichte fonds op naam, het Van Swinderenfonds, dat zich onder meer richt op het academisch erfgoed van de Rijksuniversiteit Groningen.

Bij de toekenningen houden we rekening met de randvoorwaarden voor goed wetenschappelijk onderzoek, zoals ondersteuning vanuit een programmabureau en communicatie. Daarnaast is het uitgangspunt dat de onderzoeksprojecten uiteindelijk op eigen benen verder moet kunnen gaan.

Fondsenwerving, communicatie en verantwoording

In 2024 is een begin gemaakt met meer actieve fondsenwerving. We zijn een Vrienden en Supporters-programma gestart, zoeken meer intensieve samenwerking met de RUG om de projecten van het fonds onder de aandacht te brengen en betrekken onderzoekers en hun netwerk intensiever bij onze fondsenwerving.

Om de zichtbaarheid van ons fonds en de door ons gesteunde projecten te vergroten zijn in 2024 een communicatie-medewerker en een relatiemedewerker aangesteld

(in dienst van de RUG). Het UEF werkt bij een aantal projecten al met veel succes samen met nationale en internationale partners voor financiering. Dergelijke samenwerkingen willen we verder uitbreiden.

We hebben besloten het CBF-keurmerk in 2024 niet te verlengen. Het keurmerk heeft ons geholpen bij onze professionalisering de afgelopen jaren, maar we vinden het lidmaatschap van branchevereniging FIN (Fondsen in Nederland) op dit moment volstaan. Voorwaarde voor dit lidmaatschap is een jaarlijkse toets op basis van de FIN Code Goed Bestuur.

Maatschappelijke relevantie en verantwoording staan centraal voor het UEF. De onderzoeks- en onderwijsprojecten die we steunen gaan over belangrijke medische, economische, sociale en culturele vraagstukken. In de manier waarop wij ons vermogen beheren ouden we sterk rekening met de maatschappelijke impact.

Organisatie

Het UEF heeft geen personeel in dienst. Het bestuur en de commissies bestaan uit vrijwilligers, de dagelijkse werkzaamheden worden uitgevoerd door medewerkers van de afdeling Alumnirelaties en Filantropie van de RUG. De hiervoor gemaakte personeelskosten werden in het verleden niet doorberekend. Per 2024 is dit veranderd en worden de voor ons gemaakte kosten door ons vergoed aan de RUG. In 2024 nog deels, vanaf 2025 volledig volgens een percentage zoals vastgelegd in een overeenkomst.

Stef Kranendijk heeft kenbaar gemaakt dat hij in 2025 zijn voorzitterschap van het UEF wil neerleggen. We zijn hem buitengewoon dankbaar voor zijn jarenlange intensieve betrokkenheid als voorzitter, bestuurslid en voorzitter van het alumninetwerk Zuid-Holland.

1.5

Toekenningen

In 2024 heeft het UEF in totaal voor 30.469.474 euro toegekend, bijna het tienvoudige van het jaar daarvoor (3.901.207 euro). Dat komt met name omdat is besloten twee omvangrijke, meerjarige projecten te steunen (met gezamenlijke omvang van 26.900.000 euro) die een grote wetenschappelijke en maatschappelijke ambitie hebben.

Doelstellingen

We maken in onze doelstellingen onderscheid tussen grants (ondersteuning wetenschappelijk onderzoek en onderzoeksbeurzen voor PhD's), beurzen (studiebeurzen voor studenten), prijzen (stimuleringsprijzen voor studenten, docenten en onderzoekers) en overig. Ons bestuur bepaalt welke projecten gefinancierd worden, al is het grootste deel van de door het UEF beheerde gelden wel in meer of mindere mate geoormerkt. Die gelden moeten dus besteed worden conform de doelstellingen waarvoor ze geworven of gedoneerd zijn.

Bestedingscommissie

Een bestedingscommissie adviseert het bestuur bij de toekenningen. De commissie heeft vier leden, afkomstig uit de finance, cybersecurity, healthy ageing en journalistiek. Daarnaast is een toekenningsregeling om aanvragen zo goed mogelijk te kunnen afhandelen. Commissielid Peter van Dijken werd opgevolgd door Sandra Eikhout. We willen Peter hartelijk danken voor zijn grote inzet de afgelopen jaren.

Het fonds op naam Eric Bleumink Fellowship heeft een eigen bestuur dat de beurzen toekent.

Aansluiting RUG

De projecten die wij steunen zijn zeer gevarieerd, van een kleine beurs of aanmoedigingsprijs tot grootschalig onderzoek. We geven aan studenten de middelen om een congres te organiseren, maar ook aan Nobelprijswinnaar Ben Feringa om grensverleggend fundamenteel onderzoek te doen. De projecten moeten, waar mogelijk, aansluiten bij de aandachtsgebieden van de RUG. Net als de universiteit legt het UEF de nadruk op interdisciplinair onderzoek en onderwijs, met als doel wetenschap doelgericht in te zetten voor de maatschappij in interactie met het bedrijfsleven, instellingen en non-profitorganisaties.

Hieronder volgt een selectie uit de projecten die we het afgelopen jaar toekenningen hebben gegeven. Op pagina 58 is een overzicht te vinden van alle UEF-projecten.

HTRIC – medische zorg van de toekomst

Het eerste grote nieuwe project dat wij steunen is HTRIC, het Health Technology Research and Innovation Cluster. Onze samenleving staat voor grote uitdagingen op het gebied van de gezondheidszorg. Het is wereldwijd, om uiteenlopende redenen, moeilijk om goede zorg bereikbaar en betaalbaar te maken of te houden. Wetenschappelijke kennis, zoals nieuwe

behandelmethodes, materialen en technologie, is de basis voor oplossingen. Maar om die nieuwe kennis ook daadwerkelijk in de praktijk te kunnen brengen is een cultuur nodig waarin onderzoekers, zorgprofessionals en technologische partners elkaar écht vinden en begrijpen.

Met dat uitgangspunt is HTRIC opgericht. Binnen dit cluster werken onderzoekers, artsen, technici, sociologen, economen, ondernemers en andere professionals, vanuit meerdere faculteiten van de RUG, het UMCG, andere kennisinstellingen en bedrijven en overheden uit Noord-Nederland, samen aan baanbrekende medische innovaties. Het gaat daarbij zowel om de ontwikkeling van fundamentele kennis als de toepassing van nieuwe inzichten in de praktijk. HTRIC bundelt de kennis en sterkten die al aanwezig zijn in Groningen op het gebied van bijvoorbeeld materiaaltechnologie, big data, (molecular) imaging, artificial intelligence en robotica, maar ook van gedrag, economie, bedrijfsvoering en samenleving.

Daarmee sluit HTRIC perfect aan bij de doelstellingen van het Ubbo Emmius Fonds om multi- en interdisciplinair onderzoek en samenwerking met (regionale) partners buiten de universiteit te stimuleren en de regio te versterken. Om het onderzoekscluster een solide basis te geven heeft ons fonds 18.399.000 euro toegezegd over een periode van zes jaar. Met dat geld kan HTRIC vier onderzoekslijnen verder ontwikkelen en onder meer een groot aantal promovendi en postdocs aanstellen.

De vier onderzoekslijnen van HTRIC zijn:

De operatiekamer van de toekomst

In de chirurgie speelt de integratie van robotica en AI een steeds grotere rol in de behandeling, bijvoorbeeld in het zo zorgvuldig mogelijk verwijderen van tumorweefsel zonder aangrenzend gezond weefsel te beschadigen. Binnen HTRIC wordt onder meer gewerkt aan een nieuwe generatie robot-platforms, de verfijning van robotchirurgie en de ontwikkeling van nanorobotica.

Vervanging en verbetering in het menselijk lichaam

De moderne geneeskunde kan niet meer zonder het gebruik van biomaterialen en (nano)technologie. HTRIC levert een grote bijdrage aan de ontwikkeling van nieuwe, innovatieve materialen, zoals op de natuur geïnspireerde waterbestendige lijmen met mogelijke toepassingen in chirurgische procedures, of nanogels voor coatings. Ook wordt met behulp van 3D-technologie gewerkt aan de reconstructie van structuren en organen.

Innovatieve technologie met lokale precisie

HTRIC wil innovatieve en gepersonaliseerde gezondheidstechnologie ontwikkelen die, zowel in de kliniek als thuis, een goede monitoring, diagnostiek en behandeling op maat mogelijk maken. Eén van de expertises in Groningen is de combinatie met nanoscience en nanotechnologie. Internationaal toonaangevend zijn de foto-actieve polymeren die verder zijn ontwikkeld ten behoeve van foto-farmacologie, zoals medicijnen die gereguleerd worden met behulp van licht.

Point of Care Technologie

Point of Care Technology (POCT) helpt bij het bepalen welke zorg wanneer en waar nodig is. Het concept is gebaseerd op snelle en nauwkeurige analyse van kleine hoeveelheden (bijv. biologische, fysische of gedrags-) parameters met apparaten die dicht bij de patiënt/cliënt/burger kunnen worden ingezet. POCT biedt sneller inzicht en is essentieel voor preventie, vroege diagnose, op afstand behandelen en lifestyle-ondersteuning.

Op pagina 18 vertelt hoogleraar Marleen Kamperman meer over de ambities van HTRIC

CogniGron 2.0 – nieuwe, energiezuinige computertechnologie

In 2018 werd RUG-onderzoeksinstituut CogniGron opgericht. Dat was mogelijk dankzij een toezegging van dertig miljoen euro van het UEF. Bij CogniGron wordt inter- en multidisciplinair onderzoek gedaan naar een nieuwe generatie energie-efficiënte computerchips, geïnspireerd op het menselijk brein oftewel neuromorfisch. De huidige courante computertechnologie loopt tegen haar grenzen aan wat betreft snelheid, mogelijkheden en vooral ook het zeer hoge energieverbruik.

Inmiddels is een grote groep onderzoekers vanuit allerlei disciplines aan het instituut verbonden en zijn er al meer dan zestig promovendi aangenomen. De eerste PhD's zijn al gepromoveerd. Ook zijn er concrete resultaten geboekt. Bijvoorbeeld met de Texel Chip die gebruik maakt van neuromorfe algoritmes en 'machine learning'. De van CogniGron afgeleide startup IMChip richt zich op het vereenvoudigen en verduurzamen van het productieproces van chips.

Met het toezeggen van 8.501.000 euro in 2024 aan de volgende fase van CogniGron, Cognigron 2.0, geeft het UEF het onderzoeksinstituut een nieuwe impuls. Nu de wetenschappelijke basis is gelegd wil CogniGron het fundamenteel onderzoek de komende zes jaar uitbreiden naar meer praktische toepassingen en de samenwerking met externe partners vergroten.

Op pagina 22 vertellen Beatriz Noheda, hoogleraar en directeur van CogniGron, en Tamalika Banerjee, hoogleraar bij CogniGron over hun onderzoek naar op het brein gebaseerde computertechnologie en de startup IMChipN die duurzame chips wil gaan produceren.

M20 Promotieprogramma – ondersteuning van de RUG Schools

Het derde grote project dat ons fonds nu heeft lopen, naast HTRIC en CogniGron, is het M20 Promotieprogramma. De pilot hiervan was in 2022 en in 2023 werd een toezegging gedaan om in ieder geval vijf jaar lang jaarlijks tien promotieplaatsen te bekostigen aan de RUG Schools. Ook deze Schools kenmerken zich door de interdisciplinaire benadering van belangrijke wetenschappelijke en maatschappelijke vraagstukken en de samenwerking met externe (regionale) partners. In 2024 werden uiteindelijk negen grants toegekend. Het totaal aantal lopende M20 promotieplaatsen is daarmee nu 23. De onderzoeksonderwerpen variëren van het bevorderen van 'de leesvaardigheid van generatieve AI' tot de energievoorziening in dunbevolkte gebieden en van de impact van de menopauze tot sanctiebeleid door financiële instellingen.

Op pagina 28 vertelt Adrien over het belang van het M20 Promotieprogramma voor zijn onderzoek.

CoCoST – natuurbeheer en –bescherming in Oost Afrika

In het zuiden van Kenia en het Noorden van Tanzania ligt het Greater Serengeti-Mara ecosystem (GSME), een van de laatste grote natuurreservaten op aarde. Door oprukkende landbouw, bevolkingsgroei en klimaatveranderingen staat de biodiversiteit hier zwaar onder druk.

In deze regio heeft Han Olff, hoogleraar Community and Conservation Ecology, met zijn onderzoeksgroep het project CoCost opgezet: Corridors, Coexistence, Synergies, Transitions and Training. Ze brengen wetenschappelijk onderzoek, natuurbescherming, lokale bevolking en sociaaleconomische partijen bij elkaar met als doel een duurzame toekomst te realiseren voor zowel mens als natuur. Lokale experts vormen de kern van CoCoST.

Het Ubbo Emmius Fonds heeft in 2021 geld toegekend aan dit project en trekt ook samen op met nationale en internationale partners. Zo gaven onder meer het Grumeti Fund, DOB Ecology en de COMON Foundation de afgelopen jaren steun.

Het CoCost-onderzoek richt zich onder meer op een smalle strook land tussen het Serengeti National Park (SNP) en het Victoriameer. Dit gebied werd bij de oprichting in de jaren 50 buiten het natuurreservaat gehouden. Sindsdien is de bewoning, landbouw, veeteelt en visserij er enorm toegenomen met zeer nadelige gevolgen voor het leefgebied, de waterbronnen en broed- en migratiemogelijkheden voor onder meer gnoes, nijlpaarden, moerasvogels en vissen.

PhD-student Yustina Kiwango onderzocht het belang om via dit gebied de ecologische systemen van het SNP en het Victoriameer weer met elkaar te verbinden. Met succes.

Niet alleen promoveerde ze hierop in 2024, maar ook heeft de Tanzaniaanse overheid officieel toegezegd het gebied inderdaad toe te voegen aan het Serengeti National Park.

We zijn erg blij dat DOB Ecology, het Grumeti Fund en BCS Family Office (een onafhankelijke internationale instelling voor vermogensbeheer) in 2024 gezamenlijk 933.710 euro hebben toegekend aan CoCost voor vervolgonderzoek. Met dit geld wordt onderzocht hoe de ecologische verbinding het best hersteld kan worden.

Sent Marks Fonds – nalatenschap voor talen- en landschapsonderzoek

Dankzij een nalatenschap van 598.187 euro van de heer Sent Marks, alumnus van de Rijksuniversiteit Groningen, kon een nieuw fonds op naam worden ingesteld: het Sent Marks Fonds. Conform de wens van de erflater zullen de ontvangen middelen worden besteed aan (promotie)onderzoek Frans, Zweeds of de Klassieke Talen en (promotie)onderzoek naar de geschiedenis en/of het landschap van Ooststellingwerf, Weststellingwerf of Steenwijk.

Van Swinderenfonds – ondersteuning academisch erggoed

Een ander nieuw fonds op naam is het Van Swinderenfonds. Dit werd opgericht in samenwerking met de Vrienden Academisch

Erfgoed Groningen (VAEG). Deze vereniging richt zich op het organiseren van activiteiten voor en de promotie van het Universiteitsmuseum en de Bijzondere Collecties van de Universiteitsbibliotheek. VAEG heeft 50.000 euro beschikbaar gesteld voor het Van Swinderenfonds, met als doel het ontvangen van particuliere schenkingen voor het Universiteitsmuseum en de Universiteitsbibliotheek. Het UEF zal hierbij vooral een faciliterende rol spelen. In het voorjaar van 2025 wordt het fonds daadwerkelijk gelanceerd tijdens een eerste bijeenkomst.

Ben Feringa – trekvogels - Eric Bleumink Fellowship

Andere belangrijke projecten die wij steunen zijn twee onderzoeken van Nobelprijswinnaar Ben Feringa naar respectievelijk ontstaan van leven en 'slimme' medicijnen; wereldwijd trekvogelonderzoek van de groep van Theunis Piersma, en het Eric Bleumink Fellowship (EBF) dat studenten uit arme landen de mogelijkheid biedt een masterstudie te volgen in Groningen. Aansluitend op de doelstellingen van het EBF heeft de Stichting Van Panhuys in 2024 25.000 euro beschikbaar gesteld voor een soortgelijke beurs voor een masterstudie aan de Campus Fryslân. Op onze website uef.nl is meer informatie te vinden over de verschillende UEF-projecten.

Op pagina 26 vertelt rechtenstudente Judith Ndaraku Obiekwe uit Nigeria over wat een beurs van het EBF voor haar betekent.

1.6

Inspiratie uit de natuur

Hoogleraar polymeerchemie Marleen Kamperman:
'We zijn in Nederland de enige plek waar je technische
opleidingen hebt én een universitair ziekenhuis'

Het UEF steunt de komende jaren het consortium HTRIC, dat nieuwe gezondheidstechnologie ontwikkelt én naar de kliniek wil brengen. RUG-hoogleraar Marleen Kamperman is wetenschappelijk directeur van HTRIC. Zelf onderzoekt ze materialen uit de natuur die als inspiratie kunnen dienen voor biomedische toepassingen – bijvoorbeeld spinrag en het zuigbuisje van een teek.

“Het UMCG en de Rijksuniversiteit Groningen werken al heel lang samen aan gezondheidstechnologie”, zegt Marleen Kamperman, “en er wordt veel mooi onderzoek gedaan, maar we zagen dat er kansen bleven liggen. Het werk leidde maar zelden echt tot nieuwe producten of behandelingen. Dat vonden we zonde. Wij zijn in Nederland de enige plek waar je technische opleidingen hebt én een universitair ziekenhuis. Dat biedt unieke mogelijkheden voor samenwerking.”

Juist daarvoor is in 2022 het Health Technology Research and Innovation Cluster (HTRIC) opgericht (zie pag. 15): om interdisciplinair onderzoek te doen én de uitkomsten te vertalen naar toepassingen in de praktijk. Kamperman, hoogleraar polymeerchemie aan de Rijksuniversiteit Groningen, is wetenschappelijk directeur van het cluster.

Hebben jullie in de afgelopen jaren al wat bereikt?

“Sommige dingen wel, andere niet. In eerste instantie hadden we grootse plannen gemaakt, maar het bleek niet zo eenvoudig om die waar te maken: om én aan fundamentele vragen te werken, én toegepast onderzoek te doen, én dat ook werkelijk te laten leiden tot innovatie. Je moet met dit soort dingen natuurlijk geduld hebben. Maar ik wil dan altijd gewoon beginnen. Vandaar dat we ook zo geweldig blij zijn met die bijdrage van het Ubbo Emmius Fonds. Daardoor kunnen we nu echt stappen gaan zetten.”

Kun je iets vertellen over het onderzoek bij HTRIC?

“We hebben vier onderzoekslijnen. De eerste gaat over materialen. Dat is mijn eigen vakgebied. We zijn op zoek naar nieuwe ‘slimme’ materialen die je kunt gebruiken in het menselijk lichaam, bijvoorbeeld als stent. De materialen moeten na het inbrengen in het lichaam van eigenschappen kunnen veranderen, door bijvoorbeeld van heel zacht uiteindelijk heel sterk en taai te worden. Een zacht materiaal kun je door een kleine opening in het lichaam naar binnen brengen, waardoor de ingreep minder invasief wordt. We halen daarvoor inspiratie uit de natuur. Neem een teek, die maakt ook een buisje waardoor bloed kan stromen. Wij kijken of we dat kunnen imiteren, maar dan met een synthetische versie, die je in ons lichaam zou kunnen gebruiken.

Het is heel erg leuk om fundamenteel te beginnen, en dan, wanneer je goed begrijpt hoe iets werkt, te gaan nadenken over wat je daar voor slimme dingen mee kunt doen.”

En de tweede onderzoekslijn?

“Die richt zich op diagnostiek. Samen met klinici werken we aan manieren om sneller te kunnen detecteren of iemand sepsis heeft: bloedvergiftiging. Een heel fundamentele vraag is: welke biomarker kun je daarvoor gebruiken? Welke stof is een goede indicator dat dit aan de hand is? Nu duurt het vaak te lang voordat artsen de diagnose kunnen stellen, en ze gebruiken daarbij vaak hun onderbuikgevoel. Het zou geweldig zijn als je sepsis al vroeg in het bloed zou kunnen méten. Nu hebben we de kans om met veel mensen aan dat vraagstuk samen te werken.”

Waar gaan lijnen drie en vier over?

“De derde gaat over de vraag hoe je imaging, dus beeldvormende technieken, kunt inzetten om infecties te bestrijden. Namelijk door eerst beter inzichtelijk te maken waar een infectie precies zit, en daarna wat je er dan het beste aan zou kunnen doen. Bij het UMCG zit op dit vlak al heel veel expertise. En ten slotte werken we aan zogeheten ‘targeted therapies’: medicijnen die precies op de juiste plek worden afgeleverd en daar hun werk doen, en nergens anders. Dat doen we samen met fysici. De groep van Ben Feringa (de Groningse Nobelprijswinnaar, die in 2023 een grote UEF-beurs kreeg, red.) maakt bijvoorbeeld al moleculen die je met een lichtstraal kunt veranderen. Daar zijn ze al lang mee bezig, maar nu komen ze op een punt dat ze kunnen gaan kijken naar klinische toepassingen.”

Het klinkt allemaal zeer interdisciplinair.

“Dat klopt. De materiaalwetenschappers van het Zernike Instituut zitten bijvoorbeeld tussen de natuur- en de scheikunde in. Aan de beeldvormende en diagnostische technieken werken we met ingenieurs en computerwetenschappers. Zelf werk ik op het grensvlak van chemie en biologie. En dan is er dus de link met de klinici, en met de mensen van de fundamentele fysica. Het is echt heel mooi hoe dat in Groningen geregeld is: dat wij dit hier allemaal bij elkaar hebben.”

Wat zijn de uitdagingen op jouw eigen vakgebied?

“Het draait vaak om eiwitten, en dan specifiek over de synthese daarvan. Die is in de natuur echt superinteressant. Neem nu spinrag, een van de allerboeiendste materialen, als je het mij vraagt. Spinrag heeft allerlei heel interessante eigenschappen. Het is tegelijkertijd licht, elastisch en enorm sterk, en er zit een fantastische lijm op die draden, waar de spin zelf niet aan vastplakt. Dat spinrag begint in het lichaam als een eiwitoplossing: eiwitten in water opgelost. En dan maakt die spin daar op een heel gecontroleerde manier draden van die niet meer wateroplosbaar zijn. Hoe dóet die spin dat? Wij zien daarin allerlei biomedisch potentieel, dus voor toepassingen in het menselijk lichaam. Wondlijm, of hecht draad, of materiaal om ongezonde stukjes longweefsel mee dicht te kitten...”

Maar je mag zo’n stof niet een-twee-drie in de kliniek toepassen.

“Dat klopt. Het lastige met biomedisch onderzoek is dat je je stof héél uitgebreid moet testen, volgens vaststaande protocollen – zeker als je begint met een molecuul dat nieuw is in de kliniek. Dat maakt dit onderzoek heel duur, en echt iets van de lange adem.”

Houdt HTRIC zich ook bezig met zaken rond regelgeving?

“Ja. HTRIC is specifiek opgericht om connecties te maken, samenwerking te bevorderen, met nieuwe dingen te komen – maar ook om onderzoekers te helpen met bijvoorbeeld Europese richtlijnen voor nieuwe medische hulpmiddelen, en met ethische commissies, en met zaken zoals intellectueel eigendom, octrooien, investeerders, marketing... Dat gaan we niet allemaal zelf doen, maar door samen te werken met bestaande structuren zoals Business Generator en het Innovatiecentrum. Daar werken collega’s die hier elke dag mee bezig zijn.”

Het klinkt alsof HTRIC alles aanpakt, van lab tot toepassing?

“Ja, dat is meteen wel het lastige. Je moet tegelijkertijd wetenschappelijk gezien de diepte in gaan. Dat vraagt om focus. Maar je komt er niet onderuit: als je meer innovatie wilt, dan moet je die hele keten beschouwen. Je moet vanaf het allereerste begin goed analyseren: wat zijn de veelbelovende thema’s, en hoe kunnen wij daarin met zijn allen het efficiëntst een verschil gaan maken? En dan moet je nadenken met wie je kunt gaan samenwerken om het vervolgens echt te realiseren. Daar zijn we bij HTRIC heel goed in, in dat samenwerken.”

Jij bent zelf een wetenschapper pur sang, maar blijkbaar vind je ook die overkoepelende vragen leuk?

“Ja, ik houd wel van een beetje uitdaging. Dat past wel bij mij. En wat we doen met HTRIC is súperuitdagend. Plus: zodra iets richting een toepassing gaat, dan is het ineens veel beter uit te leggen waarom het belangrijk is.”

Tekst: Nienke Beintema

Groningse samenwerking voor innovatie in de gezondheidszorg

Het Health Technology Research and Innovation Cluster (HTRIC – spreek uit als 'hattrick') is in 2022 opgericht om innovatie in de gezondheidszorg te versnellen. HTRIC doet dat door nieuwe en duurzame verbindingen te creëren tussen onderzoekers, ondernemers, studenten en docenten, en door samenwerking te bevorderen.

HTRIC verbindt het Universitair Medisch Centrum Groningen (UMCG), de Faculty of Science and Engineering van de Rijksuniversiteit Groningen (RUG), de Hanzehogeschool, de Hogeschool NHL Stenden en de Life Cooperative, een Groningse coöperatie van bedrijven, kennisinstituten en zorginstellingen. In 2024 heeft het Ubbo Emmius Fonds (UEF) aan HTRIC 18,4 miljoen toegekend voor onderzoek voor de komende vijf jaar.

1.7

De chips van de toekomst

Beatriz Noheda, directeur CogniGron: 'Om een gezicht te herkennen heeft een computer zo'n 20.000 Watt nodig, een mens naar schatting 20 Watt'

Tamalika Banerjee

Beatriz Noheda

'De computers die we nu hebben zijn niet gemaakt voor AI,' vertelt Beatriz Noheda, hoogleraar en directeur van het Groningen Cognitive Systems and Materials Center (CogniGron). Daardoor gebruiken ze onnodig veel energie, en bovendien lopen we tegen de limieten van onze huidige technologie aan. Dus werkt CogniGron aan nieuwe materialen die het menselijk brein kunnen nabootsen. CogniGron-hoogleraar Tamalika Banerjee ontwikkelt binnenkort chips voor energiezuinige computers met haar start-up IMChipN.

'Stel je voor dat je een ruimte vol mensen binnenloopt, op zoek naar één specifiek persoon,' vertelt Beatriz Noheda. Voor een mens is die taak een peulenschil, maar een computer, zelfs moderne AI-gebaseerde gezichtsherkenning, is hier helemaal niet zo goed in. De computer zal één voor één alle pixels bestuderen, en dat kost vreselijk veel energie. Terwijl wij mensen snel kunnen prioriteren (alleen naar gezichten kijken) en meerdere dingen tegelijk kunnen checken (zwart haar of blond, bril of geen bril). Noheda: 'Om een gezicht te herkennen heeft een computer zo'n 20.000 Watt nodig, terwijl een mens daar naar schatting slechts 20 Watt voor nodig heeft.'

En dat terwijl veel van de moderne AI is geïnspireerd op het menselijk brein – zoals de populaire Machine Learning-techniek, waarbij een computer afbeeldingen leert herkennen door met een heleboel trainingsmateriaal te 'oefenen'. Het probleem is dat we die AI-algoritmes uitvoeren op digitale computers die helemaal niet op het brein lijken. Juist dat maakt AI zo'n grote energieslurper.

Ook tussen nul en één

Een menselijk brein werkt structureel anders dan een computer: het slaat informatie niet alleen op als nullen en enen, maar ook als alles daartussenin. En nieuwe informatie wordt als het ware in de hardware zelf opgeslagen: in de verbindingen tussen neuronen. Een kind dat bijvoorbeeld de connectie tussen de klank 'papa' en het gezicht van papa leert, ontwikkelt ook fysiek sterke verbindingen tussen neuronen in de hersenen.

Noheda: 'Het brein kent geen verschil tussen hardware en software, of tussen geheugen en verwerking. Alles is geïntegreerd.' Daarnaast kunnen de verbindingen in het brein dus zwak of sterk zijn, of iets daar tussenin – heel anders dan de transistors op een computerchip die alleen 'aan' of 'uit' staan en daarbij informatie in nullen en enen opslaan.

IMChipN

Volgens Tamalika Banerjee worden huidige computers beperkt door drie problemen: (1) geheugen en verwerking zitten niet op dezelfde plaats (2) het kan wel één tot twee seconden duren om data heen en weer te sturen naar de cloud en (3) na jaren van innovaties komen we nu aan het einde van wat met de huidige materialen mogelijk is.

Daarom wil ze met IMChipN nieuwe hardware aanbieden, die makkelijk te fabriceren is, duurzaam, en die kan combineren met bestaande technieken. Het bedrijf zal een chiplet ontwikkelen, een kleine chip-op-maat voor een specifieke taak.

Memristors

Noheda legt uit wat een verschil dat maakt: ‘Om één neuron na te bootsen, zijn een heleboel transistors nodig. Wij werken met nieuwe systemen, zogenaamde memristors: hardware die met het gebruik geleidelijk evolueert, afhankelijk van hoeveel stroom er in het verleden doorheen gegaan is.’ Net als een kind dat sterkere verbanden in het brein aanlegt, dus. In het bijzonder werkt Noheda zelf met kristallen waarin een netwerk van lijnen stroom kan geleiden. Naarmate er meer stroom doorheen is gegaan geleiden die lijnen beter. ‘Dat is dus hoe wij leren!’ vertelt Noheda. ‘En dit kristal kunnen we op nanoschaal laten groeien in ons lab.’

Zonder vertraging

‘Als je je laptop openschroeft,’ vertelt Tamalika Banerjee, ‘dan zul je kunnen zien dat de processor en het geheugen van je laptop op twee verschillende locaties zitten.’ Daarnaast sturen we ook nog eens heel veel data naar de cloud, terwijl het toch één tot twee seconden kost om die data weer op te halen. En hier is nog een weetje: één datacentrum (de cloud steunt op vele van zulke datacentra) gebruikt ongeveer zoveel stroom als 80.000 huishoudens.

Geheugen en verwerking dicht bij elkaar houden zal dus energiezuiniger zijn. ‘Bovendien beperkt de snelheid van die data-uitwisseling ook de snelheid van de computer in z’n geheel,’ aldus Banerjee. ‘Denk aan medische toepassingen, zelfrijdende auto’s, maar ook bijvoorbeeld de gaming industrie: die vereisen instantane beslissingen, zonder enige vertraging op de lijn.’

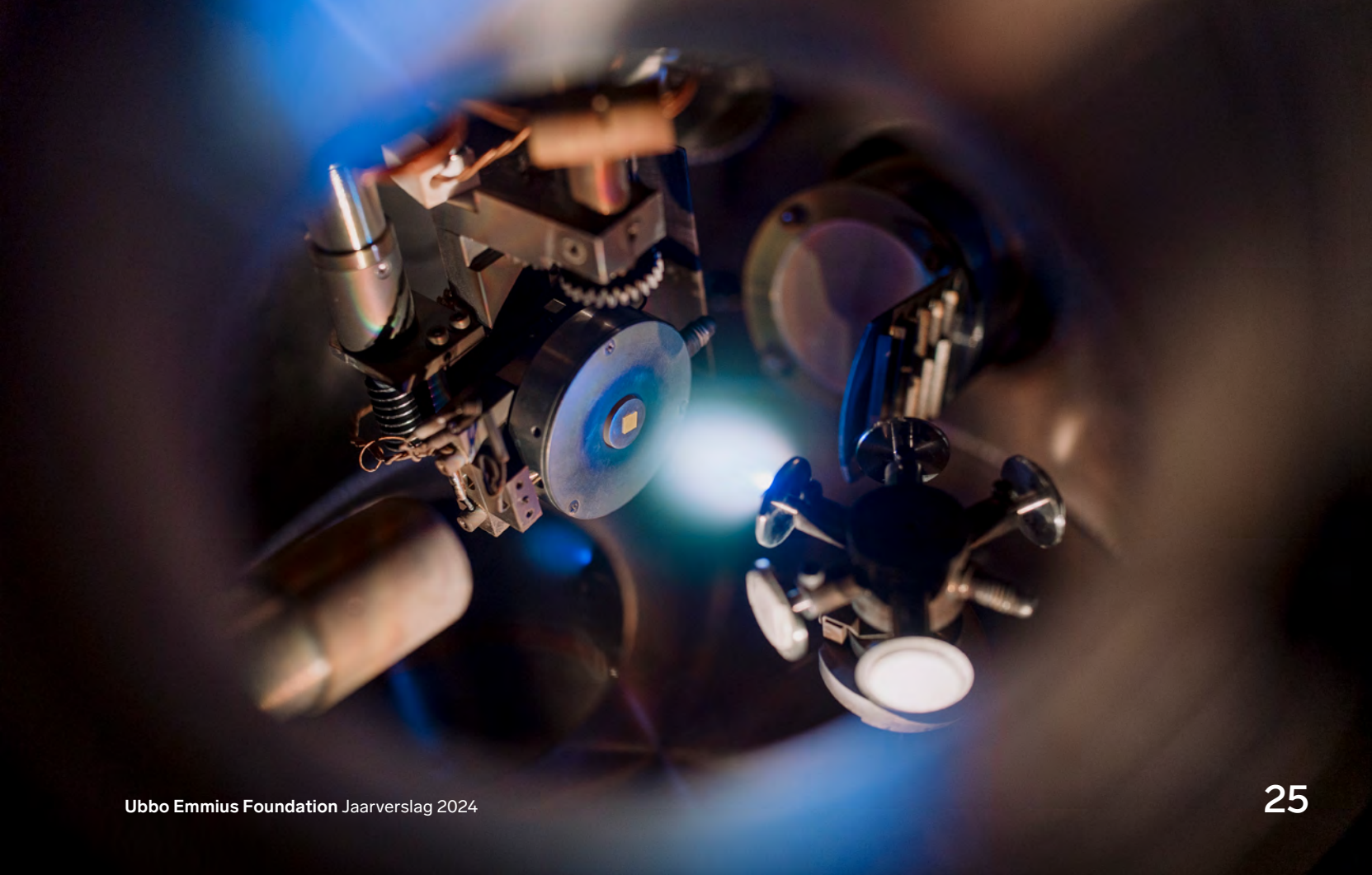
Startup in het Noorden

IMChipN, Banerjees start-up in de maak, zal in-memorychips maken met een combinatie van oude en nieuwe materialen, waarbij geheugen en verwerking op dezelfde plek plaatsvinden. De N in de naam staat voor North: omdat Banerjee het bedrijf graag hier in de regio houdt. Haar promovendi hebben in het lab al gewerkt aan de ontwikkeling van de benodigde nieuwe materialen en apparaten: ‘We hebben hier het NanoLab en onze eigen CogniGron-labs, waarin we al veelbelovend werk hebben verzet.’

Tekst: [Charlotte Vlek](#), dit interview verscheen eerder in een andere vorm in [alumnimagazine](#)

Nieuwe materialen en apparaten ontwikkelen
Tamalika Banerjee heeft zelf jarenlang met silicium-chips gewerkt. ‘Maar de huidige materialen zijn beperkend voor de mogelijkheden van apparaten,’ vertelt ze.

In Banerjees lab werken PhD-studenten met complexe oxiden. ‘Deze materialen hebben veel meer mogelijkheden dan silicium,’ vertelt Banerjee. ‘Je kunt ze zo bewerken dat ze een halfgeleider worden, of een supergeleider. Je kunt ze ferro-elektrisch maken, of hun magnetische ordening veranderen.’ Het zijn allemaal fysieke eigenschappen die het gedrag van het materiaal bepalen, en door die slim in te zetten kun je een memristisch apparaat maken. Banerjee legt uit: ‘We kunnen het materiaal zo bewerken dat het zich gaat gedragen als een netwerk van neuronen en de verbindingen daartussen, en dat het, zoals die neuronen, waarden tussen nul en één aan kan aannemen. We hebben laten zien dat het ook op nanoschaal heel goed werkt. Sterker nog, juist op een kleine schaal hebben we spectaculaire resultaten geboekt.’

1.8

Stem geven aan de ontheemden in Nigeria

Rechtenstudent Judith Ndaraku Obiekwe:
‘Het is intensief, maar ik heb al zoveel nieuwe kennis opgedaan’

Rechtenstudent Judith Ndaraku Obiekwe is een vrouw met een missie. Ze wil haar steentje bijdragen aan de wederopbouw van haar thuisland Nigeria. Afgelopen september is ze, ondersteund door een beurs van het Eric Bleumink Fellowship, begonnen aan de master International Human Rights.

Judith Ndaraku Obiekwe (26) groeide op in Kaduna State, een regio in Noord-Nigeria die de afgelopen jaren zwaar is getroffen door verschillende crises en conflicten. Terreurgroepen als Boko Haram, burgeroorlogen door religieuze en etnische conflicten en slecht bestuur hebben het gebied instabiel gemaakt. ‘Waar mijn familie woont is het relatief rustig, maar op nog geen uur rijden is de situatie compleet anders,’ vertelt Judith. ‘Het is een zware tijd. Mensen zijn geliefden verloren, hebben trauma’s opgelopen en velen zijn hun huis kwijtgeraakt.’

Echt impact hebben

Na haar rechtenstudie aan de Afe Babalola-universiteit werkte Ndaraku Obiekwe eerst als advocaat bij de overheid en later in een algemene praktijk. ‘Daar boog ik mij over de meest uiteenlopende zaken en ontdekte dat mijn hart bij mensenrechten en humanitair recht ligt. In mijn ogen is dat het rechtsgebied waarmee ik in mijn land echt van waarde kan zijn en impact kan hebben. Omdat internationale ervaring daarbij onmisbaar is, ben ik naar Groningen gekomen. Dit jaar gebruik ik om zoveel mogelijk te leren: theoretisch, maar hopelijk ook praktisch door naast mijn studie ergens stage te gaan lopen.’

Miljoenen ontheemden

In de toekomst wil ze zich inzetten voor de miljoenen ontheemden in Nigeria. En dan vooral voor de vrouwen en kinderen. ‘Zij zijn het meest kwetsbaar en hebben nauwelijks toegang tot gezondheidszorg, terwijl daar zoveel behoefte aan is, zowel fysiek als psychologisch. Het is mijn droom om te gaan samenwerken met een organisatie die zich specifiek inzet voor deze doelgroep en zo ontheemde vrouwen en kinderen een stem geven.’

Smaak van thuis

Afgelopen september startte Ndaraku Obiekwe met de opleiding. En hoewel alles voorspoedig verloopt – ze heeft een mooie kamer gevonden, nieuwe vrienden gemaakt en de colleges zijn interessant – is het zeker ook wennen. ‘Voor de eerste weken waren zwaar. Ik miste mijn vriend en mijn familie. Ik moest op de fiets mijn weg zien te vinden in het Nederlandse verkeer. Ontdekken hoe het onderwijssysteem werk. En ik miste het Nigeriaanse eten... Maar langzaam voelt het hier steeds vertrouwder. Onlangs ontdekte ik een Afrikaanse supermarkt met producten en ingrediënten die smaken naar thuis!’

Klasgenoten uit alle windstreken

De opleiding bevalt Ndaraku Obiekwe erg goed. ‘Het is intensief, maar ik heb al zoveel nieuwe kennis opgedaan. Mijn klasgenoten komen van overal ter wereld en dat levert heel veel verschillende ervaringen en perspectieven op – de docenten moedigen ons aan die te delen en dat vind ik heel waardevol.’ De komende maanden wil ze ook graag kennismaken met het Nederland buiten de universiteitsmuren. Ze wil de provincie gaan verkennen, een aantal steden bezoeken én Nederlands leren. En de kerstvakantie?

‘Ik zou het geweldig vinden om sneeuw te zien en te leren skiën. Ik heb een vriendin in Zwitserland – als alles meezit wil ik haar gaan bezoeken.’

Tekst: Kirsten Otten, dit interview verscheen eerder in alumnimagazine Broerstraat 5, winter 2024

Betrokkenheid burger onmisbaar voor energietransitie

M20-promovendus Adrien Chantalou: ‘Mensen die hun burens vertrouwen zijn eerder bereid te participeren’

Het M20-promotieprogramma ondersteunt interdisciplinair onderzoek aan de vier RUG-Schools. Een van de Schools is de Wubbo Ockels School for a Sustainable Planet. Hier werken onderzoekers aan innovatieve oplossingen voor de grote duurzaamheidsvraagstukken van onze tijd – van technologische vernieuwing tot circulaire systemen en klimaatadaptatie.

Veel van dit onderzoek richt zich op het ontwikkelen van nieuwe methoden, modellen en toepassingen die bijdragen aan een duurzamere wereld. Naast de technologische kant van duurzaamheid is er ook een andere, minstens zo belangrijke vraag: hoe zorgen we ervoor dat mensen daadwerkelijk betrokken zijn bij die transitie? Wie beslist over de inrichting van onze toekomstige energievoorziening? En wat is ervoor nodig om de betrokkenheid van burgers echt betekenisvol te maken? Binnen deze context onderzoekt M20-promovendus Adrien Chanteloup hoe we energiebeleid eerlijker, inclusiever en toekomstbestendiger kunnen maken.

‘Voor dit onderzoek heb ik alle beschikbare tools uit de kast getrokken, uit allerlei vakgebieden: van psychologie tot geografie, van politieke wetenschappen tot culturele studies – dat maakt het onderzoek bijzonder multidisciplinair.’ Adrien Chanteloup vertelt vol vuur over het onderwerp waar hij zich nu al ruim twee jaar intensief mee bezighoudt: burgerparticipatie in de energietransitie en de besluitvorming daaromtrent. ‘Ik geloof sterk in het belang van de democratisering van de energietransitie: alleen zo kunnen we ervoor zorgen dat niemand aan zijn lot wordt overgelaten in de grootste uitdaging van onze tijd: klimaatverandering.’

Een nieuwe aanpak

‘In het oorspronkelijke onderzoeksvoorstel lag het accent vooral op de stimulering van de ontwikkeling van zogeheten energy communities, duurzame energiecollectieven opgezet door burgers. Heel praktijkgericht dus. De energiediscussie wordt nog steeds vooral gevoerd vanuit economisch en technologisch perspectief. Het betrekken van burgers en de gedragsveranderingen die daarvoor nodig zijn, spelen slechts een bijrol. Samen met mijn supervisors Goda Perlaviciute (Psychologie) en Lea Distelmeijer (Energie recht) heb ik besloten om voor dit onderzoek een stap terug te doen en te kijken naar hoe we de energietransitie democratisch kunnen maken en door burgers te vragen welke rol zij willen spelen in de besluitvorming rondom energie.’

Van deur tot deur in Normandië en Groningen

‘In mijn eerste artikel binnen het onderzoek focus ik op de vraag waarom iemand zou willen deelnemen aan een initiatief voor duurzame energie, actief zou willen meedenken over de algehele energievoorziening van een land of zelfs van Europa.’ Om antwoorden te krijgen op deze vragen legde Adrien deur-tot-deur-interviews af in zowel zijn geboorteprovincie Normandië, waar veel grote energieparken worden aangelegd, als in de buitenwijken van Groningen. ‘Met name op het Normandische platteland was veel

onvrede te merken over het huidige energiebeleid en duurzame energieprojecten: hun omgeving wordt volgezet met windturbines, en sommige mensen hadden het gevoel dat die stroom alleen maar stroom opleveren voor de steden en dat zij er zelf dus niets aan hebben.’

Vertrouwen in de burens

De band die mensen hebben met hun omgeving speelt een grote, maar complexe rol bij iemands bereidheid om deel te nemen aan een lokaal energieproject, ontdekte Adrien: ‘Mensen die hun burens vertrouwen zijn eerder bereid te participeren. Die denken: leuk, hebben we er samen profijt van. Maar onder hen zijn er ook die juist niet participeren, omdat ze denken dat de burens dat veel beter kunnen dan zij. Helemaal aan de andere kant van het spectrum zijn de mensen die hun burens juist niet vertrouwen, maar wél willen participeren om te voorkomen dat de burens te veel macht krijgen. De belangrijkste conclusie die ik uit deze interviews kan trekken, is dat mensen onder bepaalde voorwaarden zeker willen deelnemen aan zoiets complex als energy governance.’

Beleidsmakers

De ideeën die de geïnterviewden zelf aandroegen met betrekking tot de energietransitie vormen het onderwerp van de tweede fase in Adriens onderzoek. ‘Ik wilde weten wat er in hun ogen anders en beter zou moeten. Dat leverde heel veel creatieve suggesties op en opvallend veel opmerkingen over het reduceren van energieverbruik als tegenhanger van het steeds maar meer en meer energie produceren.’

Voor de laatste fase van zijn onderzoek heeft Adrien nog twee onderzoeksonderwerpen voor ogen. ‘Na de burgers ben ik nu in gesprek met de beleidsmakers: mensen van de ministeries, onderzoekers, denktanks, lobbyisten, maar ook met mensen van een coöperatie. Door deze gesprekken wil ik kaart brengen hoeveel ruimte er eigenlijk is voor burgers om deel te nemen aan de energy governance.’ En ten slotte wil Adrien zich buigen over een nieuw sociaal contract: ‘Hoe willen we met z’n allen de maatschappij organiseren en hoe passen we de technische organisatie van het energiesysteem daarop aan? Burgerlijke betrokkenheid en inspraak zijn daarbij onmisbaar om de verdeling van energie eerlijker te maken en energiearmoede te voorkomen. Maar ook om een eerlijke verspreiding van de lasten van deze energietransitie te hebben. Zodat de rijken niet over de ruggen van de armeren hun kostbare levensstijl kunnen volhouden.’

Tekst: Kirsten Otten

1.10

Financieel beleid en financiële resultaten

Onze totale baten in 2024 bedroegen 12.758.975 euro, waarvan 621.471 euro aan dividenden en 10.014.192 euro aan resultaat beleggingen. Via fondsenwerving onder particulieren, bedrijven en foundations ontvingen we 1.406.621 euro. De lasten, in de vorm van toekenningen aan projecten zijn flink gestegen, met name door onze verplichtingen in het M20 Promotieprogramma. Een belangrijk deel van onze baten en ons vermogen is in meer of mindere mate geormerkt.

Dividenden

In eerdere verslagen hebben we uitgebreid geschreven over de grote gift van in totaal ongeveer 144 miljoen die we enkele jaren geleden ontvingen. Deze schenking is in verschillende, ongelijke tranches uitgekeerd, het grootste deel in 2021. In 2024 kregen we nog een relatief klein bedrag van 557.021 euro uitgekeerd als dividend.

Beleggingen

Het grootste deel van onze baten bestaat nu uit resultaten uit beleggingen. Gelden die op korte termijn beschikbaar moeten zijn, worden indien mogelijk in kortlopende deposito's belegd. Het grootste deel van het vermogen wordt voor langere tijd belegd.

De beleggingsresultaten lieten in 2024 opnieuw een stijgende lijn zien naar 9,5%. Dit is voor het tweede jaar op rij een percentage dat significant hoger ligt dan ons doelrendement. De afgelopen vier jaar hebben we een wisselend rendement behaald: +17% (2021), -12% (2022), +8% (2023) en 9,5% (2024). Dit komt neer op een gemiddeld rendement van 5,6% over deze eerste vier jaar, ruim boven ons doelrendement van 4%.

Adviescommissie

Het UEF-bestuur wordt voor het vermogensbeheer ondersteund door een eigen beleggingsadviescommissie en geadviseerd door Van Lanschot Kempen (VLK), de fiduciair manager waar het vermogensbeheer is ondergebracht. Leidend principe is een zo duurzaam mogelijke beleggingsstrategie dat voldoet aan de internationaal erkende ESG-criteria, met een lange beleggingshorizon. De adviescommissie bestaat uit vijf RUG-alumni die allen een grote staat van dienst hebben als financieel expert. Ze zijn onbezoldigd.

Beleggingsbeleid

In ons beleggingsbeleid en –proces staat duurzaamheid centraal. We richten ons op bedrijven en investeringen die

goed scoren op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen. Dit gaat verder dan enkel uitsluiten van ondernemingen. Een deel van de portefeuille wordt belegd in bedrijven, leningen en investeringen die een significante bijdrage leveren aan één of meer van de ontwikkelingsdoelen (Sustainable Development Goals) van de Verenigde Naties. De fiduciair manager VLK committeert zich aan internationale richtlijnen zoals UN Global Compact, Principles for Responsible Investments (PRI) en UN Guiding principles on Business and Human Rights.

Om het vermogensrendement zo veel mogelijk te garanderen wordt een deel ook belegd in meer illiquide categorieën zoals hypotheek, niet-beursgenoteerd vastgoed, private equity, infrastructuur en landbouwgrond. Het grootste deel hiervan zijn beleggingen die tegen inflatie beschermen. De adviescommissie heeft als beleid gesteld dat beleggingen gespreid worden over aandelen (ondernemingen in zowel ontwikkelde als opkomende landen), alternatieve beleggingen (zoals niet beursgenoteerd vastgoed, infrastructuur, landbouwgrond en private equity) en vastrentende waarden (waaronder hypothecaire leningen).

Fondsenwerving

In 2024 is gestart met een Vrienden- en Supportersprogramma. Met dit programma willen we een brede en diverse community van UEF-donateurs opbouwen. Vrienden doneren jaarlijks vanaf 50 euro, Supporters minimaal vijf jaar lang jaarlijks vanaf 500 euro. Hiervoor krijgen ze gratis toegang tot centrale alumni evenementen en ontvangen ze persoonlijke updates over UEF-projecten. Supporters worden daarnaast uitgenodigd voor een jaarlijkse bijeenkomst exclusief voor Supporters en voor de opening van academisch jaar. Indien gewenst krijgen ze een vermelding in het UEF-jaarverslag.

Een UEF-bijeenkomst in het kader van de viering van het 410-jarig bestaan van de RUG resulteerde in ongeveer twintig nieuwe Vrienden en Supporters. Ook werd er in enkele reguliere

alumnibijeenkomsten van de RUG aandacht gevraagd voor ons fonds. Het totaal aantal Vrienden en Supporters in 2024 was respectievelijk 445 en 35.

Elk jaar houdt het UEF een publiekscampagne voor het Eric Bleumink Fellowship. Alumni, medewerkers van de RUG en het UMCG, en relaties wordt gevraagd dit beurzenprogramma voor studenten uit ontwikkelingslanden te steunen. De opbrengst, samen met de inkomsten uit doorlopende donaties, was 58.027 euro.

Uit de nalatenschap van de heer Sent Marks, alumnus van de RUG, ontvingen wij 598.187 euro ten goede aan het nieuw opgerichte fonds op naam Sent Marks Fonds (zie pagina 17).

Voor andere projecten konden wij opnieuw rekenen op de steun van foundations, stichtingen, verenigingen en soortgelijke organisaties. Die steun is van groot belang voor ons, niet alleen financieel, maar ook vanwege het vliegwieleffect en de stimulerende dynamiek die ontstaat door meerdere partijen met elkaar te verbinden. In 2024 was 82 % van onze baten uit reguliere fondsenwerving (dus zonder de dividenden) afkomstig van organisaties en bedrijven.

Kosten
Onze wervings- en beheerkosten bedroegen 348.404 euro. Dat is 12,7 % van onze totale baten. De kosten werden met name gemaakt voor personele kosten en de inhuur van de noodzakelijke financiële en juridische dienstverlening. Vanaf 2024 is geen sprake meer van een in kind bijdrage voor de reguliere overheadkosten door de Rijksuniversiteit Groningen en worden de kosten voor ondersteuning door de afdeling Alumnirelaties & Filantropie vergoed door ons fonds.

Risicoanalyse
We zien een aantal risico's die een bedreiging kunnen vormen voor de continuïteit van ons fonds.

Vermogensverlies en tegenvallend rendement: Resultaten uit beleggingen en sparen kunnen zeer wisselend en zelfs negatief

zijn. In ons beleggingsbeleid worden we daarom ondersteund door een beleggingsadviescommissie van experts en fiduciair manager VLK. Het beleid is gericht op de lange termijn, zodat sterke fluctuaties opgevangen kunnen worden. Beleggingen worden gespreid en er zijn regelmatig rapportages. Daarnaast moet om de drie jaar een gekwalificeerde externe partij een studie verrichten naar de stand van zaken. Omdat het UEF in het algemeen al geld heeft geworven vóórdat het een financiële verplichting aangaat met de RUG, zal een eventueel vermogensverlies vooral tot gevolg hebben dat toekomstige projecten niet gestart kunnen worden. Lopende projecten kunnen in principe wel worden afgerond omdat we in onze bestemmingsreserves hier geld voor reserveren. Toegekende gelden worden alleen aan projecten uitgekeerd op basis van de daadwerkelijk gemaakte kosten.

Reputatieschade: Onze kernwaarden zijn betrouwbaarheid, duurzaamheid, maatschappelijke betrokkenheid en innovatie. Die willen we hooghouden. Daarom staan ze ook centraal in ons beleggingsbeleid. In ons acceptatiebeleid hebben we richtlijnen opgesteld voor het accepteren van zowel kleine als grote donaties.

Onvoldoende grip door groei: De enorme groei van ons fonds stelt nieuwe eisen aan onze kennis en professionaliteit. We hebben onder meer onze governance gewijzigd en slagvaardiger gemaakt en ons vermogensbeheer geprofessionaliseerd. Voor specialistische kennis (fiscaal, juridisch, administratief) maken we gebruik van externe experts, er is een helder toekenningsbeleid ontwikkeld en de benodigde ICT aangeschaft. Nieuwe ontwikkelingen worden zoveel mogelijk stap voor stap in gang gezet, bijvoorbeeld als pilot.

Personele bezetting: Grotere ambities betekent in het algemeen ook meer werk en behoefte aan nieuwe andere expertise. In 2024 is ons team uitgebreid met expertise op het gebied van fondsenwerving, communicatie en financiën om onze werkzaamheden te ondersteunen.

1.11

Bestuur, commissies en team

De governance van het UEF bestaat uit een compact bestuur, zonder Raad van Toezicht, waarbij de dagelijkse leiding in de handen van de directeur ligt. Het bestuur heeft ten minste vijf leden, bij voorkeur alumni. In ieder geval één bestuurslid is afkomstig uit het College van Bestuur van de RUG. Bestuursleden zijn onbezoldigd en ontvangen geen bestuurs- of onkostenvergoedingen uit hoofde van hun functie bij het fonds. Ze kunnen maximaal voor twee zittingstermijnen van vier jaar worden aangesteld.

Stef Kranendijk heeft in 2024 aangegeven te willen stoppen als voorzitter. We zijn hem zeer dankbaar voor zijn jarenlange inzet voor ons fonds en de RUG. Eind 2024 is begonnen met de werving van een nieuwe voorzitter.

Stef Kranendijk heeft in 2024 aangegeven te willen stoppen als voorzitter. We zijn hem zeer dankbaar voor zijn jarenlange inzet voor ons fonds en de RUG. Eind 2024 is begonnen met de werving van een nieuwe voorzitter.

Verder heeft het UEF een Auditcommissie, een Beleggingsadviescommissie en een Bestedingscommissie. Peter van Dijken heeft in 2024 de bestedingscommissie verlaten in verband met zijn aanstelling als bestuurder bij het Trimbos Instituut, waar hij al directeur Healthy Living was. Zijn opvolgster als directeur Healthy Living, Sandra Eikhout, eveneens alumna, heeft zijn plek in de commissie overgenomen.

Per 31 december 2024 is de samenstelling van het bestuur als volgt:

- **drs. S.G.H. Kranendijk**
voorzitter - chairman Nanoloy BV, co-founder & board director van kweekleerbedrijf Qorium BV, chairman van Solar Polar Ltd. en board member van Tribes. Daarvoor was hij CEO van Qorium en CEO van circular economy company Desso, President EMEA Stanley Works en 19 jaar in leidinggevende posities bij Procter & Gamble Europe. Tevens was hij bestuurslid van het Concertgebouwfonds, voorzitter van De Groene Zaak, voorzitter van het Scheepvaartmuseum Amsterdam en bestuurslid van de stichting Overleven met Alveesklierkanker 'Support Casper'.
- **prof.dr. J. de Vries**
vicevoorzitter - voorzitter CvB Rijksuniversiteit Groningen, Voorzitter RvT Groninger Universiteitsfonds (GUF), voorzitter stuurgroep Universiteit van het Noorden, voorzitter Bestuur Stichting Academische Opleidingen Groningen (AOG), RvC

RUG Houdstermaatschappij, RvT New Energy Coalition (NEC), Bestuur Netherlands Energy Research Alliance (NERA), RvT Stichting Groningen Confucius Instituut, lid stuurgroep Akkoord van Groningen, Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur Nationaal Programma Groningen, RvT Stichting ISPT-AFT, Chemport Europe, UNL Stuurgroep Strategie, Public Affairs & Governance, Bestuur Nederlandse Wetenschappelijke Instituten in het Buitenland (NWIB), Raad van Toezicht Wetsus, Bestuur Vereniging Circulair Groningen, Bestuur Nederlands Caribische Stichting voor Klinisch Hoger Onderwijs (NASKHO), Bestuur European Medical School Oldenburg-Groningen, Verbund Norddeutscher Universitäten, The Guild of European Research-Intensive Universities, Honorair Consul-Generaal van Zuid-Korea in Noord-Nederland, Advisory Council of Association of Indian Principals

- **drs. H.A. ten Heggeler-Verloop**
portefeuille fondsenwerving - teamleader Nationale Opera en Ballet, lid Raad van Toezicht Grachtenmuseum Amsterdam
- **drs. G.A. van der Leest**
portefeuille financiën, voorzitter Beleggingsadviescommissie, voorzitter Auditcommissie - zelfstandig adviseur op het gebied van audit kwaliteit en part time audit docent
- **mr. L.W. Nagelkerke-Mulder**
portefeuille bestedingen – oprichter en directeur ReachOut2, bestuurslid Flexiplan, bestuurslid Belimo Foundation (Zwitserland), commissielid Goed Bestuur van de Vereniging van Fondsen (FIN)

- **mr. M.L.E. Plaggemars**
notaris en partner bij Notaris Damsté advocaten –
notarissen, lid Raad van Toezicht Stichting TexPlus

De Beleggingsadviescommissie bestaat uit

- **drs. G.A. van der Leest** (voorzitter)
- **drs. M.R. Glazener** (managing director Robeco)
- **prof.dr. L.H. Hoogduin** (emeritus hoogleraar Complexity and Uncertainty in Financial Markets and Financial Institutions RUG, oud-directeur DNB, oud-hoofdeconoom Robeco)
- **drs. V. de Klerk** (eCIO Roots Investment, oud-directeur SNS Beleggingsfondsen, oud directeur ING)
- **drs. T.G. Tiessen, RA** (voorzitter Investment Committee Triodos, diverse functies als commissaris en toezichthouder)

De Bestedingscommissie bestaat uit

dr. P.H.L. Nillesen (partner PwC Strategy&)

dr. N.S. van der Meulen (cybersecurity expert)

drs. S.M. Eikhout (managing director Healthy Living, TNO)

dr. H. Boersma (journalist, schrijver en filmmaker)

De Auditcommissie bestaat uit

mr. M.L.E. Plaggemars (tevens bestuurslid UEF)

drs. G.A. van der Leest (tevens bestuurslid UEF)

Het bestuur van het Eric Bleumink Fellowship bestaat uit

prof. dr. ir. J.M.A. Scherpen (voorzitter, Rector Magnificus RUG)

dr. M.H.E. Doting (arts-microbioloog UMCG)

drs. E. de Boer (Clustercoördinator MILLC, Faculteit Letteren)

Directeur

De heer drs. R.D.J. Kouwenhoven is als directeur belast met de dagelijkse leiding van het UEF. Hij is tevens aangesteld als hoofd van de afdeling Alumnirelaties en Filantropie van de Rijksuniversiteit Groningen. Zijn bezoldiging is conform de CAO Nederlandse Universiteiten.

Wegens ziekte werd de functie van de heer Kouwenhoven als directeur UEF in de tweede helft van 2024 waargenomen door de heer R.J. van Ouwerkerk, Hoofd Afdeling Strategie Onderwijs en Studenten aan de RUG.

Ondersteuning Alumnirelaties en Filantropie

Het Ubbo Emmius Fonds wordt in haar werkzaamheden ondersteund door de afdeling Alumnirelaties en Filantropie van de RUG. Waar mogelijk en gepast werken we samen, bijvoorbeeld door tijdens bijeenkomsten voor alumni ook projecten van ons fonds onder de aandacht te brengen of door het meesturen van wervingsbrieven met alumnimagazine Broerstraat 5. De medewerkers van A&F zijn in dienst van de RUG. Er is een samenwerkingsovereenkomst tussen het UEF en de RUG vastgesteld waarin de operationele ondersteuning van de universiteit aan ons fonds en de wederzijdse verantwoordelijkheden zijn vastgelegd.

1.12

Dankwoord

Het Ubbo Emmius Fonds wil haar dank uitspreken aan de donateurs die ons het afgelopen jaar gesteund hebben. Vaak zijn dat alumni, maar ook bedrijven, instellingen en vermogens en/of familiefoundations. Wij danken in het bijzonder de volgende personen en organisaties voor hun bijdrage en samenwerking in 2024:

Alle Vrienden, Supporters en leden van de alumnikringen
Gerrit Broen
COmON Foundation
Jaap Danhof
Louwe Dijkema
Aly Dijkstra-Kruit
DOB Ecology
Donateurs via Tintelingen B.V.
Geesje Duursma-Dijkstra
Fam. Edema
Philip en Ineke Everts
Ellen Geers
Willem Groenberg
Grumeti Fund
Adriaan Holm
Gert Koolman
Stef Kranendijk
Sent Marks
Bert Marskamp
August Mesker
Liesbeth Nagelkerke – Mulder
Sina Roelfs
Geert Sanders
Caspar Schweigman
Stichting Gieskes-Strijbis Fonds
Stichting Triodos Foundation
Heleen ten Heggeler-Verloop
Albert Jan Thomassen
Joan van Albada
Fam. Van Beuningen
Joop van Kessel
Jan Willem Vasbinder
Vereniging Vrienden Academisch Erfgoed Groningen
Gijs Witte

En alle overige donateurs

Ten slotte dankt het bestuur de medewerkers van de afdeling Alumni relaties & Filantropie van de RUG voor hun grote inzet ten behoeve van het Ubbo Emmius Fonds.

2

Financieel verslag 2024

2.1 Kengetallen

Expense Ratio
De expense ratio, ofwel bestedingspercentage, geeft aan welk percentage van de totale baten het fonds in 2024 heeft besteed aan de doelstellingen.

Bestedingspercentage baten (in €)	2024	2023
Baten besteed aan doelstellingen	1.393.046	622.711
Som der baten	1.406.621	718.451
Bestedingsratio	99,0%	86,7%

Bestedingspercentage lasten (€/%)	2024	2023
Bestedingen	€ 30.469.474 98,5%	€ 3.901.207 86,1%
Wervingskosten	€ 9.906 0%	€ 0 0%
Algemene kosten	€ 449.025 1,5%	€ 631.083 13,9%
Totaal bestedingen	€ 30.928.405 100%	€ 4.532.290 100%

2.2 Balans per 31 december 2024
(na voorstel resultaatverdeling)

Activa (in €)	31-12-2024	31-12-2023
Vaste activa		
Financiële vaste activa		
Overige deelnemingen	1	1
Overige effecten	119.164.905	108.747.373
Overige vorderingen	1.208.642	352.650
	120.373.548	109.100.024
Vlottende activa		
Vorderingen		
Overige vorderingen en overlopende activa	131.606	1.211.628
Liquide middelen	4	
	22.793.391	26.276.230
Totaal activazijde	143.298.545	136.587.882
Passiva (in €)	31-12-2024	31-12-2023
Stichtingsvermogen	5	
Ongerealiseerde koersresultaten	14.201.134	4.186.942
Bestemmingsreserve	468.393	423.879
Bestemmingsfondsen	81.842.350	110.239.607
Continuïteitsreserve	44.672	27.686
	96.556.549	114.878.114
Langlopende schulden		
Langlopende overige schulden	9	
	36.934.498	15.897.717
Kortlopende schulden		
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	280.504	43.634
Kortlopende overige schulden en overlopende passiva	10	
	9.526.994	5.768.417
	9.807.498	5.812.051
Totaal passivazijde	143.298.545	136.587.882

2.3 Staat van baten en lasten over 2024 (in €)

		2024	Begroting 2024	2023
Nettobaten	11	1.406.621	684.500	718.451
Lasten				
Besteed aan doelstellingen	12	30.469.474	3.781.500	3.901.207
Overige lasten	13	458.930	454.000	631.083
Totaal van som der lasten		30.928.404	4.235.500	4.532.290
Saldo vóór financiële baten en lasten		-29.521.783	-3.551.000	-3.813.839
Opbr. vord. die tot vaste activa behoren en eff.	14	621.471	5.000.000	21.292.307
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten	15	716.691	385.000	312.749
Waardeveranderingen van effecten	16	10.014.192	-	6.613.485
Rentelasten en soortgelijke kosten	17	-146.967	-	-119.326
Valutakoersverschillen		-5.169	-	-23.308
Financiële baten en lasten		11.200.218	5.385.000	28.075.907
Totaal van netto resultaat		-18.321.565	1.834.000	24.262.068
Bestemming saldo van baten en lasten (in €)				
			31-12-2024	31-12-2023
Bestemmingsfondsen			-28.397.257	17.768.581
Bestemmingsreserve			44.514	-144.040
Continuïteitsreserve			16.986	24.042
Ongerealiseerde koersresultaten			10.014.192	6.613.485
Totaal			-18.321.565	24.262.068

2.4 Kasstroomoverzicht over 2024 (in €)

		2024	2023
Totaal van kasstroom uit operationele activiteiten			
Bedrijfsresultaat		-29.521.783	-3.813.839
Valutaomrekeningsverschillen		-5.169	-23.308
Verandering in werkkapitaal			
Mutatie financiële activa en vorderingen en overlopende activa		-10.193.502	-1.711.621
Mutatie kortlopende schulden		3.995.447	511.460
Mutatie langlopende schulden		21.036.781	756.560
Totaal van kasstroom uit bedrijfsoperaties		14.838.726	-443.601
		-14.688.226	-4.280.748
Ontvangen interest	15	716.691	312.749
Opbr. vord. die tot vaste activa behoren en eff.	14	621.471	21.292.307
Betaalde interest	17	-146.967	-119.326
		1.191.195	21.485.730
Totaal van kasstroom uit operationele activiteiten		-13.497.031	17.204.982
Totaal van kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Mutatie effecten		10.014.192	6.613.485
Totaal van toename (afname) van geldmiddelen		-3.482.839	23.818.467
Verloop van toename (afname) van geldmiddelen			
Liquide middelen 1-1		26.276.230	2.457.763
Toename/afname van liquide middelen		-3.482.839	23.818.467
Liquide middelen 31-12		22.793.391	26.276.230

2.5 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Vestigingsadres en inschrijfnummer handelsregister
Stichting Ubbo Emmius Fonds, de Groningen University Foundation is feitelijk en statutair gevestigd op Oude Boteringestraat 44, 9712 GL te Groningen en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 41013496.

De belangrijkste activiteiten van de rechtspersoon
De activiteiten van Stichting Ubbo Emmius Fonds, de Groningen University Foundation bestaan voornamelijk uit de bevordering van het onderwijs en onderzoek aan de Rijksuniversiteit Groningen en alles wat daarmee in de ruimste zin verband houdt.

Informatieverschaffing over schattingen, oordelen, veronderstellingen en onzekerheden
Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van Stichting Ubbo Emmius Fonds, de Groningen University Foundation zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

De standaarden op basis waarvan de jaarrekening is opgesteld
De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met Richtlijn 650 Fondswervende instellingen, die uitgegeven is door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. Ten opzichte van vorig jaar zijn de gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling hetzelfde gebleven.

Financiële instrumenten
Beursgenoteerde effecten die onderdeel zijn van de handelsportefeuille worden gewaardeerd tegen actuele waarde (reële waarde). De reële waarde van beursgenoteerde effecten is gelijk aan de beurswaarde. Beursgenoteerde obligaties die geen onderdeel zijn van de handelsportefeuille worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Andere dan beursgenoteerde effecten worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs of lagere actuele (reële) waarde. In dat laatste geval wordt de reële waarde benaderd met behulp van algemeen aanvaarde waarderingsmodellen en -technieken.

Waardevermeerderingen en waardeverminderingen van op actuele waarde gewaardeerde effecten worden onmiddellijk in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de effecten worden direct in de winst-en-verliesrekening verwerkt. Voor de ongerealiseerde koersresultaten wordt een wettelijke reserve gevormd.

Financiële vaste activa
De onder financiële vaste activa opgenomen vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen de reële waarde onder aftrek van transactiekosten. Vervolgens worden deze vorderingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, welke in het algemeen gelijk is aan de nominale waarde. Bij de waardering wordt rekening gehouden met eventuele waardeverminderingen.

Effecten (aandelen) worden gewaardeerd tegen de actuele waarde, voor de ongerealiseerde koersresultaten wordt een wettelijke reserve gevormd.

Vorderingen
De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Deze is gelijk aan de nominale waarde onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid, tenzij anders vermeld.

Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen
Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen
Een continuïteitsreserve wordt gevormd voor de dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat de stichting ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. De continuïteitsreserve bestaat uit het resultaat van de fondsenwerving, maar ook uit inkomsten die geen specifieke bestemming hebben gekregen. Uit de statuten van de stichting blijkt dat de kosten voor fondsenwerving in redelijke verhouding moeten staan tot de opbrengsten.

Bestemmingsfondsen
De stichting stimuleert het instellen van fondsen op naam en kent momenteel dertien fondsen op naam. In de statuten van het Ubbo Emmius Fonds is opgenomen dat fondsen op naam een eigen statuut of reglement hebben, dat door het bestuur van het Ubbo Emmius Fonds moet zijn goedgekeurd. Als een fonds op naam aan het Ubbo Emmius Fonds wordt overgedragen of tot stand komt in samenspraak tussen de insteller en het Ubbo Emmius Fonds, wordt – binnen het kader van de statutaire doelstelling van het Ubbo Emmius Fonds – met de specifieke wensen van de insteller of oprichter rekening gehouden. Drie van de fondsen op naam, te weten het Eric Bleumink Fellowship (voorheen Eric Bleumink Fonds), het Fonds Gooische Groningers (Verouderingsziekten AK 't Gooi) en het Van Swinderenfonds hebben een fondsenwervend karakter. Het Fonds M20 is een vermogensfonds waarvoor elk jaar bestedingsbudget wordt vastgesteld. De overige fondsen zijn (bescheiden) vermogensfondsen zonder fondsenwervend karakter.

Andere wettelijke reserves, onderscheiden naar hun aard

Bestemmingsreserve
De bestemmingsreserve bestaat uit schenkingen, donaties of anderszins die een specifieke bestemming hebben, maar die door verschillende oorzaken nog niet besteed zijn aan dit doel. Het bestuur heeft bepaald dat de besteding van deze middelen in overeenstemming moet blijven met het doel waarvoor ze geworven zijn. Deze middelen worden derhalve toegevoegd dan wel onttrokken aan de bestemmingsreserve, dat wil zeggen aan de projecten die binnen de bestemmingsreserve zijn gedefinieerd binnen de thema's beurzen, prijzen, grants en overig. (Zie bijlage Specificatie bestemmingsreserve). Wanneer een project waarvoor fondsen zijn verworven gereed is, wordt het project afgesloten en wordt het saldo ten gunste of ten laste gebracht van de bestemmingsreserve “Onderwijs en onderzoek Algemeen”.

Ongerealiseerd Koersresultaat
Ongerealiseerd koersresultaat is het resultaat van de aangehouden effecten dat nog niet gerealiseerd is oftewel de actuele fondswaarde op ultimo boekjaar minus het aankoopbedrag.

Langlopende schulden
Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Na eerste verwerking worden ze gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Indien geen sprake is van (dis)agio of transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs

gelijk aan de nominale waarde van de schuld.
Kortlopende schulden
De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar.

De bepaling van het resultaat
Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Baten
De baten betreffen ontvangen en toegezegde donaties, zowel van particulieren als van foundations, bedrijven of instellingen, uit eigen fondsenwerving in het verslagjaar. Overige baten betreffen rentebaten en liquidatie-saldi in het verslagjaar. Baten in de vorm van goederen of diensten worden gewaardeerd tegen de reële waarde, voor zover deze betrouwbaar kan worden vastgesteld en materieel is en tegen die reële waarde verwerkt in de staat van baten en lasten, een en ander conform RJ 640.204. Baten uit nalatenschappen en voorlopige uitbetalingen in de vorm van voorschotten zijn verwerkt in het boekjaar waarin ze worden ontvangen als baten uit nalatenschappen een en ander conform RJ 640.208.

Lasten
De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben en besteedt ten behoeve van onderwijs resp. onderzoekprojecten op het gebied van Healthy Ageing, Energy en Sustainable Society resp. overige doelstellingen van de universiteit. Conform RJ 650 worden bestedingen direct verantwoord in de lasten op het moment dat de toezegging is gedaan. Bestedingen worden na toezegging opgenomen onder de lang- of kortlopende schulden tot het moment dat de toezegging wordt uitbetaald.

Financiële baten en lasten
Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva.

Waardeveranderingen van financiële instrumenten die op actuele waarde gewaardeerd zijn, worden verwerkt in de staat van baten en lasten.

2.6 Toelichting op de balans per 31 december 2024

2.6.1 Activa

Vaste activa (in €)	31-12-2024	31-12-2023	Boekwaarde per 1 januari	45.078.334	41.157.218
Overige deelnemingen 1			Saldo aan- en verkopen	-10.028.922	-2.209.923
Deelneming Finecht B.V.	1	1	Waardeveranderingen van overige effecten	11.338.985	6.131.039
Het UEF heeft via een schenking 60 certificaten van aandelen ontvangen in een niet aan een effectenbeurs genoteerde vennootschap, genaamd Finecht B.V. Het UEF heeft geen stemrecht maar middels deze certificaten alleen recht op dividenden. Omdat er geen waarde bekend is van de deelneming, wordt de deelname in Finecht B.V. conform RJ 226.205 gewaardeerd tegen de kostprijs van € 1.			Boekwaarde per 31 december	46.388.397	45.078.334
Overige effecten 2			Obligaties	2024	2023
	31-12-2024	31-12-2023	Boekwaarde per 1 januari	25.300.709	23.524.213
Aandelen	46.388.397	45.078.334	Saldo aan- en verkopen	815.773	440.964
Obligaties	27.008.896	25.300.709	Waardeveranderingen van obligaties	892.414	1.335.532
Overige beleggingen	11.456.275	8.005.291	Boekwaarde per 31 december	27.008.896	25.300.709
Alternatieve beleggingen	26.309.913	26.385.805	Overige beleggingen	2024	2023
Liquiditeiten	8.001.424	3.977.234	Boekwaarde per 1 januari	8.005.291	8.857.864
	119.164.905	108.747.373	Saldo aan- en verkopen	2.130.649	93.175
			Waardeveranderingen van overige beleggingen	1.320.335	-945.748
			Boekwaarde per 31 december	11.456.275	8.005.291

Het UEF heeft via een schenking 60 certificaten van aandelen ontvangen in een niet aan een effectenbeurs genoteerde vennootschap, genaamd Finecht B.V. Het UEF heeft geen stemrecht maar middels deze certificaten alleen recht op dividenden. Omdat er geen waarde bekend is van de deelneming, wordt de deelname in Finecht B.V. conform RJ 226.205 gewaardeerd tegen de kostprijs van € 1.

Alternatieve beleggingen

Boekwaarde per 1 januari	26.385.805	26.395.649
Saldo aan- en verkopen	3.703.259	-
Waardeveranderingen van alternatieve beleggingen	-3.779.151	-9.844
Boekwaarde per 31 december	26.309.913	26.385.805
Liquiditeiten	2024	2023
Boekwaarde per 1 januari	3.977.234	1.814.582
Saldo aan- en verkopen	3.782.581	2.060.146
Waardeveranderingen van liquiditeiten	241.609	102.506
Boekwaarde per 31 december	8.001.424	3.977.234
Overige vorderingen ³	31-12-2024	31-12-2023
Te ontvangen schenkingen	1.208.642	352.650
Te ontvangen schenkingen	2024	2023
Boekwaarde per 1 januari	352.650	676.475
Toezegging in boekjaar	1.260.227	10.000
Ingetrokken schenkingen	-	-25.050
Ontvangen in boekjaar	-404.235	-308.775
Boekwaarde per 31 december	1.208.642	352.650

De overige vorderingen bedragen € 1.208.642 en bestaan uit schenkingsovereenkomsten met particulieren en organisaties (stichtingen) waar de looptijd langer is dan een jaar. Het fonds incasseerde in 2024 € 404.235 op deze vorderingen. Daarnaast kwam er voor € 1.260.227 aan nieuwe toezeggingen bij in 2024.

Te ontvangen komende jaren (in €)

	31-12-2024
2025	907.413
2026	123.599
2027	111.534
2028	66.096
Totaal	1.208.642

2.6.2 Vlottende activa

Vorderungen (in €)

Belastingen en premies sociale verzekeringen	31-12-2024	31-12-2023
Te vorderen dividendbelasting	36.268	968.492
Overige vorderingen en overlopende activa	31-12-2024	31-12-2023
Te vorderen overige rente	93.818	240.025
Vooruitbetaalde bedragen	1.520	3.111
	95.338	243.136
Liquide middelen 4		
Diverse banken	493.391	18.276.230
Depositorekeningen	22.300.000	8.000.000
	22.793.391	26.276.230

Liquide middelen 4

Diverse banken	493.391	18.276.230
Depositerekeningen	22.300.000	8.000.000
	22.793.391	26.276.230

2.6.3 Passiva

Stichtingsvermogen 5

In onderstaand overzicht is het verloop van het eigen vermogen weergegeven (in €):

	Ongerealiseerde koersresultaten	Bestemmings reserve	Bestemmings fondsen	Continuïteits reserve	Totaal
Stand per 1 januari 2024	4.186.942	423.879	110.239.607	27.686	114.878.114
Mutatie uit resultaatverdeling	10.014.192	44.514	-28.397.257	16.986	-18.321.565
Stand per 31 december 2024	14.201.134	468.393	81.842.350	44.672	96.556.549

Bestemmingsreserve 6

In bijlage 1 is een uitsplitsing van de bestemmingsreserves opgenomen.

	31-12-2023	Uit resultaatverdeling	31-12-2024
Grants	159.260	12.774	172.035
Beurzen	53.454	31.965	85.419
Overig	211.164	-225	210.939
Totaal	423.879	44.514	468.393

Bestemmingsfondsen 7

In bijlage 2 is een uitsplitsing van de bestemmingsfondsen opgenomen.

Bestemmingsfondsen	31-12-2023	Uit resultaatverdeling	31-12-2024
Grants	109.683.452	-28.308.830	81.374.622
Beurzen	415.142	-82.846	332.296
Prijzen	141.012	-5.580	135.432
Totaal	110.239.607	28.397.256	81.842.350

Continuïteitsreserve 8

	2024	2023
Stand per 1 januari	27.686	3.644
Uit resultaatverdeling	16.986	24.042
Stand per 31 december	44.672	27.686

2.6.4 Langlopende schulden

Langlopende overige schulden (in €) 9

	31-12-2024	31-12-2023
Langlopende toezeggingen	36.934.498	15.897.717

De omvang van de langlopende schulden bedraagt in totaal € 36.934.498. De langlopende schulden betreffen alle verplichtingen die voor de periode 2025 en erna gelden en juridisch afdwingbaar zijn.

Overzicht Projecten

	Looptijd korter dan een jaar	Looptijd langer dan een jaar	Totaal nog te betalen toezegging	Oorspronkelijk toegezegd
CogniGron	4.615.000	6.679.000	11.294.000	30.000.000
Managementkwaliteit	18.500	-	18.500	185.000
CoCost (Kimaro)	110.000	-	110.000	185.000
Cocost (DOB Ecology)	246.374	277.281	523.655	1.095.000
Restoring Acces To Memories	6.200	-	6.200	62.000
Rudi Drent Chair (Triodos Foundation)	10.000	-	10.000	50.000
Samenwerking RUG-UNAM	7.500	14.870	22.370	37.500
Chirality and Motion	500.000	1.625.000	2.125.000	2.500.000
M20 Promotieplaatsen	1.413.749	3.995.347	5.409.096	6.702.000
Cognigron 2.0	462.000	8.039.000	8.501.000	8.501.000
HTRIC FSE	1.244.000	8.866.000	10.110.000	10.110.000
HTRIC FMW	851.000	7.438.000	8.289.000	8.289.000
Totaal	9.484.323	36.934.498	46.418.821	67.716.500

2.6.5 Kortlopende schulden

Kortlopende overige schulden en overlopende passiva (in €) 10

	31-12-2024	31-12-2023
Kortlopende toezeggingen	9.484.323	5.688.525
Nog te betalen kosten	31.671	67.392
Accountantskosten	11.000	12.500
	9.526.994	5.768.417

Kortlopende toezeggingen

	31-12-2024	31-12-2023
Cognigron	4.615.000	3.935.000
M20 Promotieplaatsen	1.413.749	1.015.000
HTRIC FSE	1.244.000	-
Chirality and Motion	500.000	500.000
Cognigron 2.0	462.000	-
Cocost (DOB Ecology)	246.374	133.525
Cocost (Kimaro)	110.000	-
Managementkwaliteit	18.500	-
Restoring Access to Memories	6.200	-
HTRIC FMW	851.000	-
Samenwerking RUG-UNAM	7.500	-
Waakvogels Observatorium	-	75.000
Cocost (Grumeti)	-	20.000
Rudi Drent Chair (Triodos Foundation)	10.000	10.000
Totaal	9.484.323	5.688.525

2.6.6 Niet in de balans opgenomen rechten, verplichtingen en regelingen

Schenking anonieme donateur D
Op 14 december 2020 heeft het Ubbo Emmius Fonds een overeenkomst geldlening annex periodieke schenking afgesloten met een donateur, geldend voor de periode 2021 – 2024. De overeenkomst houdt het volgende in:
– Een overeenkomst van lening aan het UEF voor een bedrag van € 10.000 welke in vijf jaarlijkse termijnen kwijtgescholden zal worden. Er is geen rente verschuldigd.
– De jaarlijkse periodieke uitkering wordt verrekend tegen eenzelfde bedrag als aflossing die het Ubbo Emmius Fonds dient te betalen aan de leninggever. Dit leidt de komende jaren niet tot een inkomende of uitgaande geldstroom.
Volgens de overeenkomst zal bij het eventuele overlijden van de schenker geen verrekening of teruggave van de laatste betaalde termijn of een gedeelte daarvan kunnen worden gevorderd. De resterende lening bedraagt ultimo 2024 € 0.
Overeenkomst Rijksuniversiteit Groningen (RUG)
Met ingang van 1 januari 2023 heeft Stichting Ubbo Emmius Fonds een overeenkomst voor vijf jaar gesloten met de RUG. Hierin is vastgelegd dat ons fonds jaarlijks tien nieuwe promovendi financieel zal steunen vanuit het M20 Fonds voor een totaalbedrag van € 14.500.000. In totaal zullen zo vijftig promovendi een grant krijgen van ongeveer € 290.000 per promovendus. Op 31 december 2024 waren 23 van de vijftig grants toegekend.
Specifieke afspraken over individuele grants en de daaraan verbonden voorwaarden, worden vastgelegd in een afzonderlijke grant-overeenkomst. Stichting Ubbo Emmius Fonds is niet aansprakelijk voor schade als deze voortvloeit uit de toekenning van een grant aan een promovendus.

2.7 Toelichting op de staat van baten en lasten over 2024

Nettobaten 11			
	2024	2023	
In kind bijdrage RUG	-	306.000	
Grants	1.277.733	237.905	
Beurzen	99.992	81.248	
Prijzen	12.500	7.500	
Overige	16.396	85.798	
Totaal	1.406.621	718.451	
Uitsplitsing nettobaten naar herkomst			
	2024	2023	
Baten van particulieren	738.986	251.451	
Waarvan nalatenschappen	598.187	-	
Waarvan donaties en giften	141.799	251.451	
In Kind bijdrage RUG	-	306.000	
Baten van organisaties			
zonder winststreven	667.635	161.000	
Totaal	1.406.621	718.451	
Besteed aan doelstellingen 12			
	2024	2023	
Grants	30.293.433	3.516.452	
Beurzen	148.219	351.945	
Prijzen	17.500	17.500	
Overige	10.322	15.310	
Totaal	30.469.474	3.901.207	
De bestedingen in boekjaar 2024 wijken ver af van de begrote bestedingen. De bestedingen betreffen toezeggingen welke in de komende jaren uitbetaald worden. De begroting op bestedingen betreft geen belangrijk stuurmiddel voor deze stichting.			
Overige lasten 13			
	2024	begroting 2024	2023
Overige personeels kosten	348.404	275.000	111.634
Kantoorkosten	34.232	110.000	31.705
Algemene kosten	76.294	69.000	487.744
Totaal	458.930	454.000	631.083

Overige personeelskosten	2024	2023
Doorberekende salariskosten RUG	268.040	-
Diensten door derden	50.094	111.634
Wervingskosten	27.641	-
Studie- en opleidingskosten	2.528	-
Vergoeding reis- en verblijfkosten	101	-
Totaal	348.404	111.634
Kantoorkosten	2024	2023
Boekhouding	21.641	22.318
Kosten automatisering	7.081	9.387
Drukwerk	5.214	-
Overige kantoorkosten	296	-
Totaal kantoorkosten	34.232	31.705
Algemene kosten	2024	2023
Kosten beheer en administratie (In Kind RUG)	-	306.000
Advieskosten	11.962	109.206
Accountantskosten, onderzoek van de jaarrekening	11.810	22.830
Wervingskosten fondsen	9.906	-
Abonnementen en contributies	6.484	16.579
Assurantiepremie	1.047	-
Notariskosten	900	154
Bankkosten	553	380
Overige algemene kosten	33.632	32.595
Totaal Algemene kosten	76.294	487.744

Analyse verschil uitkomst met budget						
		2024		Begroting 2024		Mutatie
	€	%	€	%	€	%
Nettobaten	1.406.621	100,0	684.500	100,0	722.121	105,5
Besteed aan doelstellingen	30.469.474	2.166,1	3.781.500	552,4	26.687.974	705,8
Lasten uit hoofde van personeelsbeloningen	348.404	24,8	275.000	40,2	73.404	26,7
Overige lasten	110.526	7,8	179.000	26,2	-68.474	-38,3
Totaal van som der lasten	30.928.404	2.198,7	4.235.500	618,8	26.692.904	630,2
Saldo vóór financiële baten en lasten	-29.521.783	2.098,7	-3.551.000	-518,8	-25.970.783	-731,4
Financiële baten en lasten	11.200.218	796,2	5.385.000	786,7	5.815.218	108,0
Totaal van netto resultaat	-18.321.565	1.302,5	1.834.000	267,9	-20.155.565	1.099,0

Opbr. Vord. die tot vaste activa behoren en eff. ¹⁴	2024	2023
Ontvangen dividenden	621.471	21.292.307
Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten ¹⁵	2024	2023
Ontvangen depositorente	714.037	312.749
Ontvangen bankrente	2.654	-
Totaal	716.691	312.749
Waardeveranderingen van effecten ¹⁶	2024	2023
Waardeveranderingen van effecten die tot de financiële vaste activa behoren	10.014.192	6.613.485
Rentelasten en soortgelijke kosten ¹⁷	2024	2023
Overige rentelasten	146.967	117.605
Betaalde bankrente	-	1.721
	146.967	119.326
Overige rentelasten		
Kosten effecten	146.967	117.605

2.8 Overige toelichtingen

Gemiddeld aantal werknemers

Gedurende het jaar 2024 waren 0 werknemers in dienst op basis van een (volledig) dienstverband (2023: 0). Hiervan waren 0 werknemers werkzaam buiten Nederland (2023: 0). De werknemers die het Ubbo Emmius Fonds ondersteunen, zijn in loondienst van de Rijksuniversiteit Groningen en ontvangen salaris conform de cao Nederlandse Universiteiten.

Statutaire regeling omtrent de bestemming van de winst

Artikel 3, 1e lid van de statuten van het Ubbo Emmius Fonds (laatst gewijzigd op 18 december 2023) geeft aan hoe het vermogen van het Ubbo Emmius Fonds wordt gevormd:

Artikel 3. Het vermogen van het Ubbo Emmius Fonds wordt gevormd door:

- a. Donaties, giften, legaten, hetgeen door erfstelling verkregen worden met dien verstande dat:
 - Een nalatenschap uitsluitend kan worden aanvaard onder het voorrecht van boedelbeschrijving;
 - Specifieke bestemmingen van subsidies, giften, periodieke schenkingen, legaten en hetgeen door erfstelling wordt verkregen, worden gerespecteerd, waarbij voor substantiële bedragen de mogelijkheid bestaat tot het creëren van een een fonds op naam;
- b. Opbrengsten uit fondsenwerving;
- c. Opbrengsten uit de samenwerking met andere rechtspersonen;
- d. Uitgifte van participaties en leningen met een specifiek karakter;
- e. Alle andere baten.

Het resultaat van € 18.321.565 wordt ten gunste van het vermogen gebracht, in overeenstemming met de richtlijnen voor de jaarverslaglegging.

Bijlage 1: Overzicht Bestemmingsfondsen en -reserves

Specificatie bestemmingsfondsen 2024 (in €)

	Begin saldo	Baten	Lasten	Bijdrage dekking algemene kosten	Eind saldo	Mutatie reserve
Grants						
510078 - J.P. Nater Fonds	156.439	-	85.933	644	69.862	-86.577
510172 - Verouderingsziekten						
AK 't Gooi	2.924	-2.750	-	12	5.662	2.738
510178 – Grendos Fonds	30.734	-	4.000	127	26.607	-4.127
510256 – Revafonds	11.954	-	13.911	49	-2.006	-13.960
510240 - M20	109.361.788	-1.735.734	30.141.269	450.384	80.505.869	-28.855.920
510263 – Digifonds Noord	119.613	-2.322	-	493	121.442	1.829
510269 – Van Swinderenfonds	-	-50.000	-	-	50.000	50.000
510270 Sent Marks Fonds	-	-598.187	-	-	598.187	598.187
Totaal Grants	109.683.452	-2.388.992	30.245.113	451.709	81.375.622	-28.307.830
Beurzen						
510050 - Eric Bleumink Fellowship	367.266	-58.027	149.163	1.513	274.617	-92.649
510243 - Archivist Training Fund	47.876	-10.000	-	197	57.679	9.803
Totaal Beurzen	415.142	-68.027	149.163	1.710	332.296	-82.846
Prijzen						
510231 - Beste docent van het jaar (COWOG Fonds)	103.400	-	10.000	426	92.974	-10.426
510232 - Beste scriptie Institutional Investment Management	30.121	-5.000	-	124	34.997	4.876
510233 - Beste dissertatie van het jaar (Wierenga-Rengerink Fonds)	7.491	-7.500	7.500	31	7.460	-31
Totaal Prijzen	141.012	-12.500	17.500	581	135.431	-5.581
Totaal bestemmingsfondsen	110.239.607	-2.469.520	30.411.777	454.000	81.843.350	-28.396.257

Specificatie bestemmingsreserves 2024 (in €)

	Begin saldo	Baten	Lasten	Eind saldo	Mutatie reserve
Grants					
510212 – Kromfonds	10.776	-	-	10.776	-
510252 - Rudi Drent Chair for Global Flyway Ecology	28.409	-	15.000	13.409	-15.000
510261 – CoCoST	12.145	-585.049	585.000	12.194	49
510262 - Bird Eyes Centre	-	-10.120	-	10.120	10.120
510264 - Chirality and Motion, From the Origin of Life to Smart Medicin	8.512	-	-	8.512	-
510210 - Vrienden van het KNIR	18.637	-	-	18.637	-
510221 - Tools & Materials Fund	34.382	-1.605	-	35.987	1.605
510266 – Noodfonds	46.400	-	-	46.400	-
510267 – Talent fund UNAM Collaboration	-	-37.500	37.500	-	-
510268 Projecten klein	-	-27.500	11.500	16.000	16.000
Totaal Grants	159.261	-661.774	649.000	172.035	12.774
Beurzen					
510089 - Groninger Universiteitsfonds	-	-225	-	225	225
510175 - Junior Scientific Masterclass beurzen	27.145	-6.200	30	33.315	6.170
510183 - Avril McDonald Memorial Fund	16.617	-	-	16.617	-
510201 - MPDI beurzen	1.340	-310	-	1.650	310
510234 - IGEM	-	-260	-	260	260
510253 - UCFF - University College Fryslân Foundation	8.352	-25.000	-	33.352	25.000
Totaal Beurzen	53.454	-31.995	30	85.419	31.965
Overig					
510001 - Onderwijs en onderzoek algemeen	211.164	-2.820	3.044	210.939	-225
Totaal Overig	211.164	-2.820	3.044	210.939	-225
Totaal bestemmingsreserve	423.879	-696.589	652.074	468.393	44.514

Bijlage 2: Baten en lasten UEF

Staat van baten en lasten 2024 (in €)

	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
Baten			
Grants	1.277.733	684.500	237.905
Beurzen	99.992	-	81.248
Prijzen	12.500	-	7.500
Overig	16.395	-	85.797
In kind bijdrage RUG	-	-	306.000
Som van de baten	1.406.621	684.500	718.451
Lasten			
Grants			
CoCost	585.000		100.000
DigiFonds Noord	-		15.000
Dode Zeerollen onderzoek	-		23.100
Energy fund	-		8.000
Grendos Fonds	4.000		-
J.P. Nater Fonds	85.933		-

M20	29.542.000	3.256.483
Noodfonds	-	3.600
Projecten klein	11.500	-
Revafonds	12.500	-
Rudi Drent Chair for Global Flyway Ecology	15.000	46.000
Talent fund UNAM Collaboration	37.500	-
Verouderingsziekten AK 't Gooi	-	26.656
Waakvogels Observatorium	-	16.000

De hieronder genoemde grants zijn niet besteed aan doelstellingen, deze grants zijn gestopt en de nog openstaande saldo's zijn overgemaakt naar Rudi Drent Chair for Global Flyway Ecology.

Bird Eyes Centre	-	39.250
Fugel Earth, an observatory for global ecological change	-	37.500
Grutto Onderzoek	-	1.296
Rudi Drent Chair for Global Flyway Ecology	-	-78.046

De hieronder genoemde grants zijn niet besteed aan doelstellingen, deze grants zijn gestopt en de nog openstaande saldo's zijn overgemaakt naar onderwijs en onderzoek algemeen.

Beat the Bacterium	-	125	
Crowdfunding tegen Corona	-	100	
Energy Fund	-	7.883	
Healthy Ageing Fund	-	527	
Impact klimaatverandering op kwelders	-	50	
Kenia project	-	175	
Materiaal hergebruik in een circulaire economie	-	613	
Nano Spies in Cancer Cells	-	25	
Onderzoek behandelmethoden leukemie	-	715	
Ontwikkeling databank voor regionale onderwijsongelijkheid	-	7.550	
Plastic zonnecellen AK Den Haag	-	300	
STINGS AK Kennemerland	-	3.550	
Totaal Grants	30.293.433	3.534.000	3.516.452

Beurzen

Avril McDonald Memorial Fund	-	1.838
Eric Bleumink Fellowship	148.219	164.988
Groninger Universiteitsfonds	-	785
IGEM	-	12.163

Onderstaande beurzen zijn niet besteed aan doelstellingen maar opgeheven en het saldo is ten gunste gekomen van Onderwijs en onderzoek algemeen.

10k voor 10k Cycling for cancer research	-		140
Honours College Fund	-		30
Onderzoek naar Influenza specifieke immuniteit	-		230
Totaal Beurzen	148.219	180.000	180.174

Prijzen			
Beste docent van het jaar (COWOG Fonds)	10.000		10.000
Beste dissertatie van het jaar (Wierenga-Rengerink Fonds)	7.500		7.500
Totaal Prijzen	17.500	17.500	17.500

Overig				
Onderwijs en onderzoek algemeen	2.322			171.771
UEF Algemeen	8.000			15.310
Totaal Overig	10.322	50.000		187.081

Totaal besteed aan doelstellingen	30.469.474	3.781.500	3.901.207
-----------------------------------	------------	-----------	-----------

